

**Τ.Ε.Ι ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ Σ.Δ.Ο.
ΤΜΗΜΑ Δ.Ι.Κ.Σ.Ε.Ο.**

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΤΑΞΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΑΕΙ - ΤΕΙ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: κ. Κ. ΜΕΛΕΤΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΙΤΗΤΗ:

Επώνυμο : ΤΡΑΣΙΑ
Όνομα : ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
Πατρώνυμο : ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Α.Μ. : 8745

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ.....	3
1.1 Οργανωτικές Δομές.....	5
1.2 Διοίκηση Πανεπιστημίων.....	7
1.3 Προσωπικό Πανεπιστημίων.....	11
1.4 Εισαγωγή στην Ανώτατη Εκπαίδευση.....	21
1.5 Μετεγγραφές φοιτητών –σπουδαστών.....	24
1.6 Προ και μεταπτυχιακές σπουδές	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΑ ΤΕΙ.....	29
2.1 Νομικό και Θεσμικό πλαίσιο ΤΕΙ.....	29
2.2 Διοίκηση των ΤΕΙ.....	31
2.3 Προσωπικό των ΤΕΙ.....	34
2.4 Εισαγωγή στα ΤΕΙ.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ.....	41
3.1 Εργαστήριο –εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδ.Μεθοδολογίας.....	43
3.2 ΑΣΠΑΙΤΕ.....	44
3.3 ΑΣΕΙ.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	47
4.1 Απασχόληση.....	47
4.2 Κοινωνιολογία του εκπαιδευτικού φαινομένου.....	49
4.3 Πολιτική Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης –Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης.....	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.....	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	55
6.1 Ανθρώπινες σχέσεις στο χώρο της εκπαίδευσης	55
6.2 Ανεπάρκεια πτυχιακών	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο : ΚΡΙΤΙΚΗ.....	60
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	67
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	68

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Παιδεία-Εκπαίδευση-Γνώση-Μόρφωση .Λέξεις οι οποίες δεσπόζουν εξ αρχαιοτάτων χρόνων στα λεξιλόγια όλων, ανεξαρτήτως θρησκείας- κοινωνικότητας- έθνους κτλ .

Στο πέρασμα των χρόνων, με μια σύντομη αναδρομή στο παρελθόν θα διαπιστώσουμε τη σημασία αυτών των λέξεων .Η ουσία αυτών και ο κόπος της κοινωνίας (τοπικές αρχές,διοίκηση,κτλ.) να αναβαθμίσει με κάθε τρόπο τον τομέα αυτόν, σε συνδυασμό με τις ρητορίες και τα έργα ανθρώπων άξιων με ιδανικά της εκάστοτε εποχής,οδήγησαν τον τομέα της εκπαίδευσης στο σήμερα.

Ένας από τους σημαντικότερους τομείς της κοινωνίας μας .Όλα ξεκινούν και τελειώνουν εκεί .Τρόπος σκέψης,ευφυΐας ,αντιδράσεις ,αποφάσεις ,αδιέξοδα ακόμα και λάθη προκύπτουν από το επίπεδο(πνευματικό ή μη) που διαθέτουν τα άτομα.

Έτσι και στο χώρο της εκπαίδευσης θα μπορούσαμε να πούμε πως έχουμε ένα κοινωνικό πλέγμα , με ιεραρχίες,άτομα,νόμους,καθήκοντα,δικαιώματα,ιδανικά ,αρχές .Κάποιοι αποφασίζουν –κάποιοι ενεργούν –κάποιοι εκπαιδεύονται .Ένας επαναλαμβανόμενος κύκλος από γονέα σε γονέα.

Βασικές αρχές του τομέα αυτού η Ελευθερία και η πλήρη Αυτοδιοίκηση μέσα σε οργανωτικά και λειτουργικά πλαίσια .Βασικός στόχος η παραγωγή και η μετάδοση της επιστημονικής γνώσης ,μέσα από την έρευνα και τη διδασκαλία .Κατοχύρωση της ακαδημαϊκής ελευθερίας – ελεύθερη διακίνηση ιδεών – διδασκαλία-έρευνα στα ΑΕΙ με το ν.1268/82.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας θα δούμε τι ισχύει στα πανεπιστήμια , τις οργανωτικές δομές ,τη διοίκηση , το προσωπικό , πως γίνεται η εισαγωγή στην

ανώτατη εκπαίδευση , οι μετεγγραφές φοιτητών – σπουδαστών και τέλος οι προ και μεταπτυχιακές σπουδές.

Στο δεύτερο κεφάλαιο τι ισχύει στα ΤΕΙ όσον αφορά τους παραπάνω τομείς σύμφωνα πάντα με τους νόμους .Μέσα από την παράθεση των στοιχείων μας θα προκύψουν διαφορές και ομοιότητες μεταξύ των δυο κλάδων σε όλα τα επίπεδα στις οποίες και θα αναφερθούμε εκτενέστερα.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα δούμε περιληπτικά άλλους χώρους εκπαίδευσης .Τι ισχύει στους τομείς αυτούς ,από ποιους νόμους διέπονται ,για ποιους λόγους δημιουργήθηκαν και τι προσφέρουν σε σχέση με τους ανωτέρω τομείς .

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε το χώρο της απασχόλησης από κοινωνιολογικής πλευράς .Σε ποια θέση βρίσκεται ο τομέας της απασχόλησης ;ποια η εξέλιξή της και ποιος ο ρόλος της εκάστοτε κυβέρνησης στον τομέα αυτόν. Από ποιους παράγοντες επηρεάζεται ;

Δεν θα μπορούσαμε επίσης να μην αναφερθούμε στην εργασία μας και ενώ ασχολούμαστε με τον τομέα της παιδείας σε έναν ιδιαίτερο χώρο εκπαίδευσης που αφορά άτομα με ειδικές ανάγκες .Στο πέμπτο κεφάλαιο λοιπόν θα αναφερθούμε σε αυτά τα παιδιά που δίνουν διαφορετικό αγώνα για τη γνώση ,όπως επίσης και με ποιον τρόπο γίνεται η διδασκαλία σε αυτά τα άτομα που είναι πολύ ιδιαίτερα .

Ο κοινωνικός χαρακτήρας της εκπαίδευσης θα μας απασχολήσει στο έκτο κεφάλαιο .Η ουσία πέρα των νόμων ,τι ισχύει πραγματικά στην κοινωνία της εκπαίδευσης ;γιατί για μια κλειστή κοινωνία ανθρώπων πρόκειται που έχουν σχέσεις που αλληλοεξαρτώνται και αλληλεπιδρούν. Τηρείται το γράμμα του νόμου ή υπάρχουν παρεκκλίσεις ; και αν υπάρχουν ποιοι είναι αυτοί που ορίζουν τις διαδικασίες και τι κάνει ο αρμόδια αρχή εποπτείας για να σταματήσει αυτή τη συνήθεια; Καθηγητές και σπουδαστές ,πόσο επαρκείς είναι στο ρόλο τους; Το μεγάλο κομμάτι των πτυχιακών,τι ισχύει και τι πραγματικά γίνεται.

Τέλος στο έβδομο κεφάλαιο κρίνοντας τα ανωτέρω θα προσπαθήσουμε όσο μπορούμε να βγάλουμε ένα συμπέρασμα για τον σημαντικότερο τομέα της κοινωνίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ:

Εισαγωγή

Οι δύο αρχές όπως προαναφέραμε στον κύκλο των Πανεπιστημίων είναι η ακαδημαϊκή ελευθερία και η πλήρη αυτοδιοίκηση μέσα σε οργανωτικά και λειτουργικά πλαίσια.

Η δομή και λειτουργία των ΑΕΙ ορίζεται από το ν.1268/82. Τρεις οι επιταγές {αρθ.16(75/86/01)}.

Α) Έρευνα και Διδασκαλία ελεύθερες

Β) Παιδεία –αποστολή του κράτους

Γ) ΑΕΙ –αυτοδιοικούμενα

Όσων αφορά την ακαδημαϊκή ελευθερία των ΑΕΙ αναφέρεται στην παραγωγή εκπαίδευσης και μετάδοση επιστημονικής γνώσης μέσα από έρευνα και διδασκαλία.

Τα ΑΕΙ ως νομικά πρόσωπα δικαίου με τον ν.1268/82 κατοχυρώνουν την ελεύθερη διακίνηση ιδεών .Η ακαδημαϊκή ελευθερία περιλαμβάνει :<<α) Επιστημονική Ελευθερία ,Ελευθερία της έρευνας και διδασκαλίας του πανεπιστημιακού δασκάλου , β) Επιστημονική Ελευθερία του βοηθητικού διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού για τον χώρο τον οποίο καλύπτει η ειδικότητα του κάθε βοηθητικού λειτουργήματος (εργαστήρια, τμήμα διδασκαλίας, συγκεκριμένη έρευνα), γ) Ελευθερία του διδάσκεισθαι ,δ) την ύπαρξη των οργανωτικών μέτρων και προσωπικών εγγυήσεων , ε) την κατοχύρωση μιας ελεύθερης εσωτερικής πανεπιστημιακής ζωής από ανεξέλεγκτες και αυθαίρετες διοικητικές επεμβάσεις της κρατικής εξουσίας (πανεπιστημιακό άσυλο) >> (Πουλής , σ.318).

Η επιστημονική έρευνα και η διδασκαλία ταυτίζεται απόλυτα με την ακαδημαϊκή ελευθερία και μαζί έχουνε καθήκον υπακοής στο σύνταγμα και όχι

απόλυτα πίστη .Δεν υπάρχει δεσμευτικός χαρακτήρας στις επιλογές του, αλλά και μη αμφισβήτηση της ορθότητας των επιλογών του νομοθέτη.

Λίγοι γνωρίζουν τη θέση της διδασκαλίας στα πανεπιστήμια .Θα λέγαμε βάση ορισμού πως είναι << η παράδοση, η συζήτηση, η διευθυνόμενη εργασία, η άσκηση, το πείραμα .Είναι ακόμα η επιλογή και η σύνθεση της ύλης, το πλάτος και το είδος της υποδεικνυόμενης στο σπουδαστή βασικής και παράπλευρης βιβλιογραφίας .Είναι η προσπέλαση και η κίνηση στους χώρους της διδασκαλίας και έρευνας .Είναι το είδος και η ποιότητα της εξετάσεως ακόμα και η ουσία και το ύφος της προσωπικής επαφής του δασκάλου προς το διδασκόμενο >>(Ευρυγένη ,σ.2)

Επίσης είναι :<< η γνωστοποίηση και μεθοδική μετάδοση με τεκμηριωμένο και παιδαγωγικό τρόπο των πορισμάτων της έρευνας είτε προφορικά είτε γραπτά ιδίως για την κατάρτιση νέων επιστημόνων >> (Μάνεση , σ.676).

συνταγματικά όμως ο ν.1268/82 , αρθ.2,παρ.4 αναγνωρίζεται και με το αρθ.2,παρ.5 ορίζεται η άδεια εισόδου η οποία δίνεται από τα πανεπιστημιακά όργανα που είναι : Πρύτανης ,Εκπρόσωπος του ΔΕΠ και ένας εκπρόσωπος των φοιτητών .Σε πιθανή ασυμφωνία ,απόφαση αδειάς δίνει η σύγκλητος έστω και με τα 2/3 του συνόλου των παρόντων .Επεμβάσεις δημόσιας δύναμης γίνεται αυτόφωρα μόνο σε περιπτώσεις κακουργημάτων και εγκλημάτων περί ανθρώπων . Σύμφωνα με το αρθ.16,παρ.5 του συντάγματος και του ν.1268/82,αρθ.3,παρ.1 ορίζεται η αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων με επιλογή διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού στα πλαίσια του νόμου πάντα, επιλογή οργάνων διοίκησης ,διαχείριση περιουσιακών στοιχείων αλλά και κατάρτιση προγράμματος σπουδών .Αυτοδιοίκηση μεν αλλά όχι αυτονομία .Υπάρχει κρατική εποπτεία όσων αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας μόνο με προληπτικό χαρακτήρα από το Υπουργείο Παιδείας για πράξεις διορισμού ΔΕΠ αλλά και κατασταλτικός έλεγχος .

Πέραν της διοικητικής αυτοτέλειας υπάρχει και η οικονομική αυτοτέλεια .Τα περιουσιακά στοιχεία των ΑΕΙ και οι οικονομικές ενισχύσεις συνδέονται με τον κρατικό προϋπολογισμό .

Τέλος όσων αφορά το διορισμό και τη μονιμοποίηση μέλους ΔΕΠ: << γίνεται με πράξη του Πρύτανη που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως .Η σχετική πράξη με τα πρακτικά διαβιβάζεται χωρίς καθυστέρηση από το ΑΕΙ στο ΥΠΕΠΘ . Η δημοσίευση στην ΕτΚ και η εκτέλεση της πράξης αυτής αναστέλλεται ένα μήνα (σήμερα 3 μήνες) από την περιέλευσή της στο υπουργείο για τον έλεγχο

νομιμότητας και αν μέσα στη προθεσμία αυτή διαπιστωθεί έλλειψη νομιμότητας στην πράξη του Πρύτανη ,η υπόθεση αναπέμπεται στο ΑΕΙ >> (Πουλής ,σ.328).

1.1 Οργανωτικές Δομές

Το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ορίζεται : << από τις διατάξεις του αρθ.16 του συντάγματος ,το οποίο ανήγαγε την ανώτατη εκπαίδευση σε δημόσια υπηρεσία ορίζοντας ότι αυτή παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση >> (στο ίδιο,σ.329).

Με το ν.1268/82 (Α'87) έχουμε νέο σταθμό στη διάρθρωση ,διοίκηση ,συγκρότηση στα πανεπιστήμια .Η επιλογή υπηρεσιακής κατάστασης προσωπικού (κυρίου και λοιπού),τα δικαιώματα ,οι υποχρεώσεις ,ο τρόπος οργάνωσης των σπουδών ακόμα και το περιεχόμενο αυτών υπόκεινται σε αλλαγές .

Επίσης με τον ίδιο νόμο ορίζεται και η οργανωτική δομή-διόρθωση των ΑΕΙ .Με το αρθ.6 ορίζεται ως μια από τις γενικές αρχές η επιστημονική και λειτουργική δόμηση των ακαδημαϊκών μονάδων .Αυτές χωρίζονται σε :1) Σχολές,που ασκούν συντονιστικό ρόλο 2) Τμήματα , τα οποία είναι η λειτουργική μονάδα που καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης ,3) Τομέας που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα πεδία της επιστήμης .

Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

(εξέλιξη,αλληλεπίδραση)- Σχολές – (Συντονισμός+έρευνα+διδασκαλία)

(γνωστικό αντικείμενο) – Τμήματα –(Λειτουργική μονάδα)

Προγράμματα σπουδών τμήματος

Ενιαίο πτυχίο

Ας πούμε λίγα λόγια για κάθε μια από αυτές σύμφωνα πάντα με τις πηγές μας .

Σχολές : Μετά από γνώμη των γενικών συνελεύσεων των τμημάτων εκδίδεται προεδρικό διάταγμα για να παρθεί απόφαση συγκρότησης .

Τμήμα : Είναι η βασική λειτουργική μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης .Τα προγράμματα σπουδών οδηγούν στην απόκτηση του πτυχίου .(αρθ.6,παρ.2,ν.1268/82).

Επίσης : << αρθ.6,παρ.1,ν.1351/83 ορίζει : τμήματα που δεν εντάσσονται σε σχολές ,σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού διατηρούν τον τίτλο της σχολής και λειτουργούν ως τμήμα .Σε περίπτωση ίδρυσης τμήματος ,που λόγω της φύσης του γνωστικού αντικειμένου δεν εντάσσεται σε Σχολή ή δεν μπορεί να συνενωθεί με άλλο τμήμα του ΑΕΙ .Σε Σχολή μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται μετά από γνώμη του Τμήματος και του ΕΣΑΠ να ονομαστεί Σχολή >> (στο ίδιο ,σ.332).

Τέλος : << παρ.6,αρθ.6,ν.1268/82 όπως ισχύει σύμφωνα με την οποία : Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του πρύτανη των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ,Οικονομικών και Εσωτερικών ,Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ,ύστερα από γνώμη της Συγκλήτου του οικείου ΑΕΙ και του ΣΑΠ μπορεί να ιδρύονται ,να καταργούνται ,να συγχωνεύονται ,να κατανέμονται ή να μετονομάζονται ΑΕΙ ,Σχολές ή Τμήματα >> (στο ίδιο ,σ.333).

Τομείς : Έργο των τομέων << να συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικειμένου του τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης >> (στο ίδιο,σ.333).

Σύσταση ,συγχώνευση ,κατάτμηση και κατάργηση τομέων γίνεται με απόφαση του ΥΕΠΘ .Επίσης ας αναφέρουμε πως με την ίδρυση των τομέων εισάγεται η << αρχή ειδίκευσης >> των μελών ΔΕΠ σε ένα ή περισσότερα γνωστικά αντικείμενα .<< Για τη σύσταση τομέων σε ένα τμήμα πρέπει ο αριθμός των μελών ΔΕΠ να είναι άνω των 21 και ως εκ τούτου η δημιουργία 3 τουλάχιστον τομέων είναι υποχρεωτική .

Όσον αφορά τη σύσταση αυτοτελών υποτομέων τούτο είναι επιτρεπτό εάν τα μέλη του ΔΕΠ του τομέα είναι πάνω από 30 >>(στο ίδιο,σ.334).

1.2 Διοίκηση Πανεπιστημίων

<< Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.11 του ν.1268/82 ,όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 και 3 του ν.2083/92 τα όργανα διοίκησης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων είναι : α) Σύγκλητος β) Πρυτανικό Συμβούλιο γ) Πρύτανης >> (στο ίδιο ,σ.335).

Ας πούμε λίγα λόγια για κάθε ένα από αυτά :

Σύγκλητος : Αποτελείται από τον Πρύτανη ,2 Αντιπρυτάνεις ,Κοσμήτορες ,Προέδρους Τμημάτων ,1 Εκπρόσωπο φοιτητών κάθε τμήματος ,2 εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών και ΕΜΥ ,1 εκπρόσωπο των βοηθών επιμελητών-επιστημονικών συνεργατών ,1 εκπρόσωπο του ΕΕΠ ,1 του ΕΔΤΠ ,1 εκπρόσωπο του ΔΠ ,Εκπροσώπους Αναπληρωτών Καθηγητών ,Επικουρων Καθηγητών και Λεκτόρων ,σε αριθμό ίσο προς 1/3 των τμημάτων του ΑΕΙ ο οποίος δε μπορεί να είναι <6 ούτε > των τμημάτων ΑΕΙ .Επίσης παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Προϊστάμενος Γραμματείας του ΑΕΙ .

<< Τέλος οι αρμοδιότητες της Συγκλήτου είναι αποφασιστικές ,γνωμοδοτικές ,συντρέχουσες ,ειδικές (αρθ.2,ν.2083/92)>>(στο ίδιο,σ.336).

Πρυτανικό Συμβούλιο :_αποτελείται από τον Πρύτανη ,Αντιπρυτάνεις ,1 Εκπρόσωπο Σπουδαστών ,Προϊστάμενος Γραμματείας .

Οι αρμοδιότητες του είναι : εισήγηση προϋπολογισμού ,εποπτεία εφαρμογής προτάσεων συγκλήτου ,εισήγηση στο ΣΑΠ και το ΥΠΕΠΘ ,μέριμνα οργάνωσης υπηρεσιών ΚΔ του ΑΕΙ .Επισημαίνουμε πως οι αποφάσεις του ΠΣ κοινοποιούνται εντός μηνός στη Σύγκλητο .

Πρύτανης : Μονομελές πανεπιστημιακό όργανο διοίκησης .Επικουρείται από 2 Αντιπρυτάνεις ,εκλέγεται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων .

<< ν.3027/2002,αρθ.3,παρ.3, εδ.α στα Πανεπιστήμια που έχουν αριθμό τμημάτων μεγαλύτερο των 20 ή έχουν τμήματα που λειτουργούν σε 3 ή περισσότερες γεωγραφικές έδρες ,εκλέγεται 3 Αντιπρυτάνεις >> (στο ίδιο,σ.339)

<< Αρμοδιότητες του Πρύτανη ειδικές και αποφασιστικές και προβλέπονται από τις διατάξεις του αρθ.3,ν.2083/92>>(στο ίδιο,σ.340)

Όργανα διοίκησης ακαδημαϊκών μονάδων

Όργανα διοίκησης ακαδημαϊκών μονάδων είναι τα εξής : Σχολές,Τμήματα ,Τομείς ,Υποτομείς ,Πανεπιστημιακές Κλινικές και Εργαστήρια τέλος οι Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες .

Ας δούμε λοιπόν κάποια παραπάνω στοιχεία για κάθε ένα από αυτά :

Σχολές : << Τα όργανα της Σχολής σύμφωνα με το αρθ.10,ν.1268/82 είναι : α) Γενική Συνέλευση : αποτελείται από τα μέλη των Γ.Σ. των τμημάτων της Σχολής .Έχει όσες αρμοδιότητες που ο νόμος αναθέτει στη Σχολή.

β) Κοσμητεία : απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα ,τους προέδρους των τμημάτων και 1 εκπρόσωπο φοιτητών από κάθε τμήμα .

Αρμοδιότητες : εισήγηση στη Γ.Σ. ,κατανομή κονδυλίων ,επεξεργασία προτάσεων όσων αφορά νέες θέσεις μελών ΔΕΠ ,αποφασίζει για την οργάνωση των υπηρεσιών καθώς και την τοποθέτηση και την υπηρεσιακή κατάσταση των ΕΔΤΠ.

γ) Κοσμήτορας : εκλέγεται με θητεία για 3 έτη ,από ειδικό σώμα εκλεκτόρων .

Αρμοδιότητες του είναι : να συγκαλεί τη Γ.Σ. της σχολής και της κοσμητείας ,συντονίζει τα κοινά μαθήματα των τμημάτων ,προϊσταται των υπηρεσιών της Κοσμητείας ,μέριμνα για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. και της Κοσμητείας ,συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων >> (στο ίδιο,σ.341-42).

Τμήματα : << Τα όργανα του τμήματος κατά τις διατάξεις του αρθ.8,ν.1268/82 είναι : α) Γενική Συνέλευση β) διοικητικό συμβούλιο γ) πρόεδρος >> (στο ίδιο ,σ.343).

α) Γεν .Συνέλευση : απαρτίζεται από ΔΕΠ ,εκπροσώπους φοιτητών (50 %),εκπροσώπους μεταπτυχιακών φοιτητών (15% του αριθμού των μελών ΔΕΠ) .Επίσης μετέχουν εκπρόσωποι ΕΕΔΠΠ και ΕΤΕΠ .Η Γ.Σ. συνέρχεται σε 4 τακτικές

συνεδριάσεις το χρόνο και σε έκτακτες όταν κρίνει ο πρόεδρος ή για κρίσεις εκλογής ή εξέλιξης μελών ΔΕΠ .

Αρμοδιότητες της Γ.Σ. είναι : εποπτεία λειτουργίας τμήματος ,τήρηση νόμων ,εσωτερικός κανονισμός , καθορισμός γενικής εκπαιδευτικής και ερευνητικής πολιτικής τμήματος , απολογισμό δραστηριοτήτων του τμήματος , διατύπωση γνώμης για συγκρότηση σχολής-για μετονομασία-συγχώνευση-κατάτμηση ή κατάργηση τμήματος –σύσταση κτλ. ,κατανομή εργαστηρίων –κλινικών-εξοπλισμού και

προσωπικού στους τομείς ,κατανομή πιστώσεων ,προγραμματισμό και προκήρυξη θέσεων μελών ΔΕΠ και συγκρότηση οικείων εκλεκτορικών σωμάτων ,πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών ,κατάρτιση και αναθεώρηση προγράμματος σπουδών και διατύπωση γνώμης για κατευθύνσεις ή ειδικεύσεις του πτυχίου τμήματος ,συγκρότηση επιτροπής μεταπτυχιακών σπουδών ,σύνταξη εσωτερικού κανονισμού του τμήματος ,συγκέντρωση και διαβίβαση στη Σύγκλητο των ετήσιων δραστηριοτήτων του τμήματος ,απονομή τίτλου επίτιμου διδάκτορα ,διορισμού διευθυντή τομέα ,μεταβίβαση αρμοδιοτήτων της στο Δ.Σ.

β) Διοικητικό Συμβούλιο : είναι ένα συλλογικό ακαδημαϊκό όργανο το οποίο αποτελείται από πρόεδρο τμήματος και του αναπληρωτή του ,διευθυντές τομέων ,2 προπτυχιακούς φοιτητές ,1 εκπρόσωπο μεταπτυχιακών φοιτητών .

Αρμοδιότητες του είναι : << για κάθε άλλο θέμα πλην των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 , για το οποίο η κείμενη νομοθεσία προβλέπει τη λήψη απόφασης ή την παροχή γνώμης ή την υποβολή πρότασης ή εισήγησης σε επίπεδο τμήματος .Η σχετική αρμοδιότητα ανήκει στο Δ.Σ. τμήματος ,το οποίο έχει και την ευθύνη της εκτέλεσης και της εποπτείας εφαρμογής των αποφάσεων της Γ.Σ. ,την ευθύνη της τρέχουσας και διαρκούς εποπτείας για την εύρυθμη λειτουργία του τμήματος και την τήρηση των νόμων και του εσωτερικού κανονισμού του ΑΕΙ >> (στο ίδιο,σ.345).

γ) Πρόεδρος : είναι μονομελή πανεπιστημιακό όργανο .Εκλέγεται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων .Την εκλογική διαδικασία εποπτεύει ο Κοσμήτορας της Σχολής .Πρόεδρος εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων εκλεκτόρων .Ο μοναδικός πρόεδρος μετά από επαναληπτική ψηφοφορία θα πρέπει να συγκεντρώσει το 1/3 τουλάχιστον των ψήφων του εκλεκτορικού σώματος .Ως πρόεδροι μπορούν να εκλέγονται καθηγητές ή αναπληρωτές καθηγητές για τριετή θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί για ακόμα μια φορά .

Αρμοδιότητές του είναι : << Συγκαλεί τη Γ.Σ. και το Δ.Σ., καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και προεδρεύει των εργασιών τους ,εισηγείται στη Γ.Σ. για τα θέματα της αρμοδιότητάς της ,τηρεί μητρώο επιστημονικής δραστηριότητας κάθε μέλους ΔΕΠ ,μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Γ.Σ. και του Δ.Σ. ,συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων και προΐσταται των υπηρεσιών του Τμήματος >> (στο ίδιο ,σ.346).

Τομείς : Είναι οργανωτική υποδιαίρεση ή βασική ακαδημαϊκή μονάδα .Αποτελείται από : Γενική Συνέλευση και το Διευθυντή του τομέα .Ας δούμε κάποια πράγματα για το καθένα χωριστά .

α) Γενική Συνέλευση : συλλογικό όργανο το οποίο συγκροτείται από τα μέλη ΔΕΠ του τομέα .Αρμοδιότητες αυτής : εκλογή διευθυντή τομέα ,συντονισμός του έργου του τομέα στα πλαίσια των αποφάσεων της Γ.Σ. τμήματος ,υποβολή προτάσεων προς τη Γ.Σ. τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών ,κατανομή κονδυλίων του τομέα στις διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες ,ανάθεση καθηκόντων Διευθυντού Εργαστηρίου ή Κλινικής ,αποφάσεις για την κατανομή του διδακτικού έργου στα μέλη ΔΕΠ του τομέα .

Οι αποφάσεις της Γ.Σ. τομέα επανεξετάζονται από τη Γ.Σ. τμήματος εάν ζητηθεί από το ¼ των μελών ,χωρίς να αναστέλλεται η εκτέλεση των αποφάσεων του τομέα .

β) Διευθυντής : μονομελές πανεπιστημιακό όργανο το οποίο εκλέγεται από τη Γ.Σ. τομέα με θητεία ενός έτους .Αρμοδιότητες του είναι : συγκαλεί τη Γ.Σ. τομέα ,κατάρτιση ημερήσιας διάταξης ,προεδρεύει των εργασιών και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της .

<< Επίσης ο Διευθυντής του τομέα ασκεί και όσες αρμοδιότητες προσδιορίζουν στον πρόεδρο ενός συλλογικού οργάνου >> (στο ίδιο ,σ.348).

Υποτομείς : << Σύμφωνα με το αρθ.9 του ν.1268/82 όπως αυτό συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του αρθ.79,παρ.3,εδ.ά ,ν.1566/85 αν τα μέλη ΔΕΠ του τομέα υπερβαίνουν τα τριάντα σχηματίζονται με απόφασή του και μετά την εκλογή Διευθυντή τομέα αυτοτελείς τομείς Υποτομείς με ομοειδή ή συναφή για τον καθένα γνωστικά αντικείμενα ,υπό την απαραίτητη προϋπόθεση ότι σε κάθε υποτομέα οι καθηγητές πρώτης βαθμίδας είναι τουλάχιστον δύο >> (στο ίδιο,σ.348).

Πανεπιστημιακές Κλινικές και Εργαστήρια : << το αρθ.7,παρ.1,εδ. ά , ν.1268/82 όπως ισχύει ορίζεται ότι : Κάθε εργαστήριο ή Κλινική ανήκει σε τομέα ή σε τμήμα και η λειτουργία τους διέπεται από εσωτερικό κανονισμό >> (στο ίδιο,σ.348).

Διευθύνεται από ένα μέλος ΔΕΠ της βαθμίδας του καθηγητή .Σε περίπτωση που υπάρχει μεγαλύτερος αριθμός καθηγητών η Γ.Σ. του τμήματος αποφασίζει για τη διαδικασία που θα αναδειξει τον έναν από αυτούς .Εάν δεν υπάρχουν καθηγητές ορίζεται ως διευθυντής ένας αναπληρωτής καθηγητής .Με τρία έτη θητεία η οποία μπορεί να ανανεωθεί .Η διαδικασία και τα κριτήρια εκλογής καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα .

Πανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες : << κατά τις διατάξεις του αρθ.7,παρ.7-8,ν.1268/82 όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του αρθ.49,παρ.5,εδ.ά ,ν.1404/83 σε κάθε ΑΕΙ ιδρύεται ενιαία βιβλιοθήκη για την εξυπηρέτηση των σκοπών της έρευνας και της διδασκαλίας ,η οποία λειτουργεί ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη υπηρεσία και αποτελείται από : α) Κεντρική βιβλιοθήκη του ΑΕΙ β) βιβλιοθήκες τμημάτων >> (στο ίδιο,σ.349).

1.3 Προσωπικό Πανεπιστημίων

Όπως ορίζουν οι διατάξεις του αρθ.16,παρ.6 του Συντάγματος οι καθηγητές είναι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν λειτουργικής ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των διδακτικών και ερευνητικών καθηκόντων τους .Το δε διδακτικό προσωπικό ασκεί δημόσιο λειτούργημα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος .

α) Ακαδημαϊκό Προσωπικό:

<< όπως ορίζουν οι διατάξεις του αρθ.13,παρ.1 του ν.1268/82 το διδακτικό έργο ασκείται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ) το οποίο αποτελείται από Καθηγητές ,Αναπληρωτές Καθηγητές ,Επικουρους Καθηγητές και Λέκτορες .Οι καθηγητές και οι αναπληρωτές καθηγητές εκλέγονται ως μόνιμοι .>>(στο ίδιο,σ.351).

Ας σημειωθεί πως οι επίκουροι καθηγητές μετά την συμπλήρωση τριών ετών παραμονής στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση για μονιμοποίηση στη θέση της βαθμίδας αυτής .

-ΕΚΛΟΓΗ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκλογή μελών ΔΕΠ είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος σχετικού με το γνωστικό αντικείμενο του Τομέα που υπάγεται η θέση .

<< Σύμφωνα με τους ν.2083/92-2188/94-2517/97 απαιτείται κατ αρχάς προγραμματισμός νέων θέσεων ,ο οποίος γίνεται σε ετήσια βάση ,ενώ για την εξέλιξη του υπηρετούντος ΔΕΠ στην επόμενη βαθμίδα απαιτείται αίτηση του ενδιαφερομένου μέλους , η οποία γίνεται με προκήρυξη της θέσης που κατέχει .Υπογραμμίζεται ότι στην υπό προκήρυξη θέση πρέπει να αναφέρεται η βαθμίδα ,ο Τομέας και το γνωστικό αντικείμενο της υπό πλήρωσης θέσης το οποίο πρέπει να καλύπτει έναν πλήρη κλάδο της οικείας επιστήμης με εύρος τουλάχιστον μιας αναγνωρισμένης ειδικότητας >> (στο ίδιο,σ.352).

Αφού ασκηθεί έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό ΕΠΘ η προκηρυχθείσα θέση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως .Ακολουθεί ανακοίνωση της θέσης σε δύο ημερήσιες εφημερίδες της Θεσ/νίκης ,σε τρεις της Αθήνας και σε μια κάθε πόλης στην οποία εδρεύει το Πανεπιστημιακό ίδρυμα .Τέλος η θέση κοινοποιείται ταυτόχρονα σε όλα τα ΑΕΙ και τα ερευνητικά κέντρα της χώρας .

<< Με τις νεότερες ρυθμίσεις του ν.2517/97 ,η διαδικασία εκλογής είναι ανοιχτή για όλες τις βαθμίδες του διδακτικού προσωπικού .Ο απαιτούμενος χρόνος για την εξέλιξη από βαθμίδα σε βαθμίδα του μέλους ΔΕΠ είναι τρία έτη >> (στο ίδιο ,σ.353).

Λέκτορες : << Μετά τη συμπλήρωση τριών ετών στη βαθμίδα αυτή και πριν την πάροδο επτά ετών από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της πράξης διορισμού έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την προκήρυξη της θέσης τους στην επόμενη βαθμίδα μέχρι δύο φορές .Θα πρέπει να τονιστεί στο σημείο αυτό ότι σε περίπτωση αρνητικής κρίσης ,λόγω εκλογής άλλου υποψηφίου ,λήγει αυτοδικαίως η θητεία του Λέκτορα ενώ κατά τη δεύτερη κρίση αν η διαδικασία αποβεί άγονη ή είναι ο μοναδικός υποψήφιος ή κριθεί επίσης αρνητικά ,τότε και στην περίπτωση αυτή λήγει αυτοδικαίως η θητεία του Λέκτορα >> (στο ίδιο,σ.353).

Επίκουροι Καθηγητές: << Εδώ ο νόμος διαφοροποιείται και ορίζει ότι αυτοί έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση μονιμοποίησης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη μέρα που έχουν συμπληρώσει τρία έτη στη βαθμίδα τους .Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης για μονιμοποίηση ,λήγει αυτοδικαίως η θητεία τους .Ο νόμος παρέχει το ενεργητικό δικαίωμα στους επίκουρους καθηγητές μετά τη

μονιμοποίηση τους να ζητήσουν την προκήρυξη της θέσης τους στη βαθμίδα αναπληρωτή καθηγητή μέχρι δύο φορές ,που θα απέχουν τουλάχιστον τρία έτη μεταξύ τους >> (στο ίδιο,σ.353-354).

Αναπληρωτές καθηγητές - καθηγητές:<< Εκλέγονται ως μόνιμοι σε αντίθεση με τους Λέκτορες και τους Επίκουρους Καθηγητές που εκλέγονται με θητεία .Πιο συγκεκριμένα οι αναπληρωτές καθηγητές μετά την συμπλήρωση τριετίας στη βαθμίδα που κατέχουν μπορούν να ζητήσουν την προκήρυξη της θέσης τους στη

βαθμίδα του καθηγητή μέχρι δύο φορές που θα απέχουν τουλάχιστον τρία έτη μεταξύ τους >> (στο ίδιο,σ.354).

Προσόντα υποψηφίων :

Όπως προαναφέρθηκε απαραίτητη είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος .

<< Ο ν.1268/82 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα ρυθμίζει εξαντλητικά τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για την εκλογή και την περαιτέρω εξέλιξη και διαφοροποιεί τα προσόντα αυτά από βαθμίδα σε βαθμίδα .Ειδικότερα ο νομοθέτης προέβλεψε τρεις κατηγορίες προϋποθέσεων για την εκλογή ή εξέλιξη μελών ΔΕΠ >> (στο ίδιο,σ.354).

Ας παρατηρήσουμε τις τρεις κατηγορίες όπως ορίζονται :

Λέκτορες : << απαιτείται τουλάχιστον διετής εκπαιδευτική πείρα σε Ελληνικό ΑΕΙ ή ομοταγές του εξωτερικού ή αναγνωρισμένο επαγγελματικό έργο σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή διετής εργασία σε ερευνητικά κέντρα της χώρας ή αλλοδαπής ή συνδυασμός των παραπάνω >> (στο ίδιο ,σ.354).

Λοιπές Βαθμίδες : << απαιτούνται δύο ,τέσσερα και έξι χρόνια αυτοδύναμης διδασκαλίας μετά την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος στο γνωστικό αντικείμενο του Τομέα ,σε σχετικό επιστημονικό πεδίο ή συνδυασμός των παραπάνω >> (στο ίδιο,σ.355).

Επιστημονικές Δημοσιεύσεις :

<< πρόκειται για ένα σύνολο επιστημονικών εργασιών ,μελετών,διατριβών και μονογραφιών των υποψηφίων μελών ΔΕΠ ,τις οποίες ο νομοθέτης ορίζει στις σχετικές διατάξεις του ως << δημοσιεύσεις >> και οι οποίες διαφοροποιούνται κατά βαθμίδα .

Κατά το γράμμα του νόμου ,οι επιστημονικές δημοσιεύσεις πρέπει να είναι πρωτότυπες ,από τις οποίες ένας αριθμός να είναι αυτοδύναμες ή πρωτότυπες επιστημονικές μονογραφίες .Ιδιαίτερα τονίζεται ότι στις βαθμίδες του επίκουρου καθηγητή ,του αναπληρωτή καθηγητή και του καθηγητή απαιτούνται πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά ή πρωτότυπη επιστημονική μονογραφία.

Από τα παραπάνω εκτεθέντα διαπιστώνεται η χρησιμοποίηση της ίδιας ακριβώς φραστικής διατύπωσης για επιστημονικές εργασίες πρωτότυπες ή αυτοδύναμες >>(στο ίδιο,σ.355).

Σημαντικό ρόλο παίζει και η αξιολόγηση του επιστημονικού έργου του υποψηφίου ,όσων αφορά τη συμβολή του στην πρόοδο της επιστήμης και της ακαδημαϊκής εξέλιξης .Επίσης το αν το συνολικό έργο του υποψηφίου έχει αναγνωριστεί διεθνώς και έχει χρησιμοποιηθεί και αναγνωριστεί από άλλους ερευνητές .

<< αρθ.4 του ν.2517/97 ,σύμφωνα με το οποίο : Η κρίση για εξέλιξη ή εκλογή μελών ΔΕΠ βασίζεται στο συνολικό διδακτικό έργο των κρινόμενων ,στη συνολική τους επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα ,με έμφαση στη διεθνή τους παρουσία ,ικανό μέρος των οποίων πρέπει να έχει συντελεσθεί τα τελευταία πέντε έτη από την υποβολή της αίτησης για εξέλιξη ή εκλογή >> (στο ίδιο,σ.355-356).

Εκλεκτορικά σώματα

Η συγκρότηση του εκλεκτορικού σώματος γίνεται με απόφαση της Γ.Σ. του τμήματος .Ο έλεγχος νομιμότητας γίνεται από τον υπουργό παιδείας .Σε προθεσμία ενός μηνός από την υποβολή αίτησης από το τέλος της προθεσμίας για υποβολή υποψηφιότητας .

Το εκλεκτορικό σώμα μετά τη συγκρότηση σε προθεσμία εντός δεκαπέντε ημερών ,ορίζει τριμελή εισηγητική επιτροπή από μέλη ΔΕΠ του ίδιου γνωστικού αντικείμενου με την ιδιότητα του εκλέκτορα .Το συμβούλιο επικρατείας με την 1276/97 απόφασή του ορίζει πως η απόφαση της Γ.Σ. είναι άκυρη : << όταν η συμπλήρωση του εκλεκτορικού σώματος μέχρι του αριθμού έντεκα από μέλη ΔΕΠ άλλου ΑΕΙ γίνεται χωρίς να αναφέρεται το γνωστικό τους αντικείμενο ή να γίνεται μνεία ότι είναι του αυτού ή συγγενέστερου γνωστικού αντικείμενου με την υπό πλήρωση θέση >> (στο ίδιο,σ.356).

<< Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.6,κεφ.Δ του ν.2083/92 πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια η διαδικασία συγκρότησης των εκλεκτορικών σωμάτων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αριθμός των μελών ΔΕΠ του οικείου τμήματος που έχουν δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερος των έντεκα . Στην περίπτωση αυτή το εκλεκτορικό σώμα συμπληρώνεται με κλήρωση από διπλάσιο τουλάχιστον αριθμό μελών ΔΕΠ των βαθμίδων του καθηγητή και του αναπληρωτή καθηγητή του ίδιου γνωστικού αντικειμένου με την υπό πλήρωση θέση .

Τα εν λόγω μέλη προτείνονται από ομοειδή τμήματα άλλου ΑΕΙ και αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν τέτοια μέλη προτείνονται μέλη ΔΕΠ των βαθμίδων αυτών του συγγενέστερου γνωστικού αντικειμένου του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ >> (στο ίδιο,σ.356-357).

Δικαίωμα ψήφου για εκλογή ή εξέλιξη έχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος της βαθμίδας που κρίνεται και των ανωτέρων αυτής αρκεί ο αριθμός να μην υπερβαίνει τους τριάντα .Υπάρχει περίπτωση το εκλεκτορικό σώμα να συγκροτηθεί από το νόμο χωρίς κλήρωση ή ορισμό όπου δεν απαιτείται απόφαση της Γ.Σ.

Συγκροτείται τριμελής επιτροπή με την ευθύνη του προέδρου του τμήματος εντός τριάντα ημερών από την υποβολή της αίτησης ή λήξη προθεσμίας από την υποβολή της υποψηφιότητας .Απαιτείται απαρτία ή τουλάχιστον το 1/3 των παρευρισκόντων μελών .

<< Σε περίπτωση που τα μέλη ΔΕΠ με δικαίωμα ψήφου είναι περισσότερα από τριάντα ,το σώμα των εκλεκτόρων απαρτίζεται από τριάντα μέλη ,από τα οποία τα δεκαπέντε ανήκουν ,εφόσον υπάρχουν στον αντίστοιχο τομέα .Συμπληρώνεται ότι προηγούνται τα μέλη που ανήκουν στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο και ακολουθούν τα υπόλοιπα μέλη του τομέα .Αν σε οποιοδήποτε στάδιο ο αριθμός των δικαιούμενων ψήφου υπερβαίνει τους δεκαπέντε τότε διενεργείτε κλήρωση μεταξύ τους με ευθύνη του διευθυντή του τομέα .Ως προς τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ και μέχρι να συμπληρωθεί το όριο των τριάντα εκλεκτόρων ορίζονται ποσοστά από κάθε βαθμίδα ανάλογα της υπό πλήρωσης θέσης και εφόσον ο αριθμός των υπαρχόντων μελών υπερβαίνει τον αριθμό εκείνων που δικαιούνται να μετέχουν διενεργείτε κλήρωση >> (στο ίδιο,σ.357).

Εισηγητικές Επιτροπές

<< Το εκλεκτορικό σώμα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την συγκρότηση του και με ευθύνη του προέδρου του τμήματος συγκαλείται προκειμένου να προβεί στην συγκρότηση της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής >> (στο ίδιο,σ.358).

Εάν τα μέλη ΔΕΠ δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν ή δεν είναι του ιδίου γνωστικού αντικειμένου η επιτροπή συγκροτείται από μέλη ΔΕΠ ιδίου γνωστικού αντικειμένου άλλου τμήματος της σχολής ιδίου ή άλλου ΑΕΙ .Σε περίπτωση που και πάλι δεν υπάρχουν τέτοια μέλη ΔΕΠ ή δεν επαρκούν η επιτροπή συγκροτείται από μέλη ΔΕΠ συγγενικού γνωστικού αντικειμένου τμήματος ή άλλου τμήματος ή σχολής ή άλλου ΑΕΙ με την ιδιότητα του εκλέκτορα αποκτούν τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος της βαθμίδας με την οποία γίνεται η κρίση και την ανωτέρα από αυτήν .

<< Ως μέλη εισηγητικών επιτροπών ,κατά τις διατάξεις του αρθ.45,παρ.5 του ν.2413/96 μπορούν να ορίζονται και αποχωρούντα λόγω ορίου ηλικίας μέλη ΔΕΠ >> (στο ίδιο,σ.359).

<< Η εισηγητική επιτροπή μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα ημερών οφείλει να υποβάλει στη Γ.Σ. τμήματος ειδικά αιτιολογημένη έκθεση που περιλαμβάνει : α) αναλυτική παρουσίαση και αξιολόγηση του έργου και της προσωπικότητας των υποψηφίων και κρίση για την προσφορά τους στην πρόοδο της επιστήμης β) γνώμη για το βαθμό ανταπόκρισης των υποψηφίων στα απαιτούμενα νόμιμα προσόντα και γ) αξιολογική κατάταξη των υποψηφίων .>> (στο ίδιο,σ.359).

Η παραβίαση της προθεσμίας δεν συνεπάγεται ακυρότητα της εισηγητικής έκθεσης ,ούτε καθιστά παράνομη την εκλογή ,εάν η έκθεση υποβληθεί σε εύλογο χρόνο από τον ορισμό της εισηγητικής επιτροπής .

<< Τέλος όσων αφορά την αξιολόγηση του συγγραφικού έργου των υποψηφίων η εισηγητική επιτροπή δεν έχει υποχρέωση ανάλυσης του συνόλου των εργασιών του ,αλλά να αξιολογήσει τις πλέον χαρακτηριστικές από αυτές κατά την επιστημονική κρίση της , τηρώντας ίσο μέτρο κρίσεως >> (στο ίδιο,σ.359).

Κρίσιμος Χρόνος Εκλογής

Η κοινοποίηση (της εισηγητικής έκθεσης γίνεται πριν τη συνεδρίαση του εκλεκτορικού σώματος) στους υποψηφίους και οι τελευταίοι υποβάλλουν σχετικό υπόμνημα .

Εάν η προθεσμία είναι άπρακτη η διαδικασία εκλογής συνεχίζεται χωρίς αυτήν .Η μη κοινοποίηση ή η μη πρόσκληση στη συνεδρίαση αποτελεί παραβίαση ουσιώδους τύπου διαδικασίας εκλογής .Εντός είκοσι ημερών από την υποβολή της εισηγητικής έκθεσης συνέρχεται Γ.Σ. και το σώμα των εκλεκτόρων υπό την προεδρία του προέδρου τμήματος .Ο κρίσιμος χρόνος εκλογής (ημέρα λήψης απόφασης) η ημερομηνία της συνεδρίασης ανακοινώνεται οχτώ μέρες πριν από αυτήν .

Η έγκαιρη γνωστοποίηση της ημερομηνίας συνεδρίασης γίνεται με τηλεφώνημα ή τηλεγράφημα στα οποία υποδεικνύεται και σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο .Ας σημειωθεί πως αν δεν υπάρχει απαρτία Γ.Σ. συνεχίζεται η διαδικασία και με απαρτία του εκλεκτορικού σώματος .

<< Στην αρχή της συνεδρίασης εκπρόσωπος των φοιτητών ,μέλος της Γ.Σ. τμήματος ,αναλύει τα πορίσματα αξιολόγησης της διδακτικής ικανότητας των υποψηφίων .Η αξιολόγηση της διδακτικής ικανότητας των υποψηφίων από τους φοιτητές είναι υποχρεωτική ,όταν οι υποψήφιοι υπηρετούν ως μέλη ΔΕΠ στο ίδιο ή σε άλλο ελληνικό ΑΕΙ .Αντίθετα δεν είναι υποχρεωτική στην περίπτωση που οι υποψήφιοι δεν είναι μέλη ΔΕΠ >> (στο ίδιο,σ.360).

Τέλος οι υποψήφιοι μπορούν να αναπτύξουν προφορικά τις απόψεις του και να επικαλεστούν πλημμέλειες της εισηγητικής έκθεσης αλλά και απαντούν σε ερωτήματα της Γ.Σ. και του εκλεκτορικού σώματος.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις

Όσων αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις υπάρχουν συνταγματικές διατάξεις και νομοθετικές που τα ορίζουν .Υπάρχει δε ισότιμη θεσμική μεταχείριση .

Έργο μελών ΔΕΠ είναι η διεξαγωγή έρευνας ,διδασκαλίας,ανεξαρτησία ,ελευθερία εκτέλεσης επιστημονικού έργου στα πλαίσια πάντα προγραμματισμού και αποφάσεων τμήματος .Κάθε μέλος θεωρείται δημόσιος λειτουργός έχει συμμετοχή στη διοίκηση του ΑΕΙ και παρέχει υπηρεσίες προς όφελος του κοινωνικού συνόλου .

<< αρθ.1,παρ.2,ν.2530/97 (Α 218) εξειδικεύει την παραπάνω υποχρέωση παροχής έργου και ορίζει ότι : α) το διδακτικό έργο περιλαμβάνει διδασκαλία προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων ,οργάνωση- επίβλεψη και λειτουργία εργαστηρίων και κλινικών ,συμμετοχή σε φροντιστηριακά μαθήματα και σεμινάρια ,διεξαγωγή εξετάσεων και αξιολόγηση φοιτητών β) το ερευνητικό –επιστημονικό έργο αναλύεται σε βασική ή εφαρμοσμένη έρευνα ,καθοδήγηση διπλωματικών εργασιών

,μεταπτυχιακών διπλωμάτων ,ειδίκευσης και διδακτορικών διατριβών ,συμμετοχή σε συνεδρία και ερευνητικά σεμινάρια και γ) το διοικητικό έργο περιλαμβάνει συμμετοχή στα όργανα διοίκησης των ΑΕΙ ,συμμετοχή σε επιτροπές και συμβούλια του ΑΕΙ ,συμμετοχή σε εκλεκτορικά σώματα και εισηγητικές επιτροπές ,κατοχή θέσης Διευθυντή τομέα ,Προέδρου Τμήματος ,Κοσμήτορα Σχολής ,Αντιπρύτανη και Πρύτανη >> (στο ίδιο,σ.363).

Επίσης με τα αρθ.13 (παρ.5,8,9) και αρθ.17 του ν.1268/82 ορίζονται υποχρεώσεις που αναφέρονται στη χρήση του καθηγητικού τίτλου ,κατάταξη σε κατηγορίες απασχόλησης ,τόπος διαμονής ,δραστηριότητες εκτός πανεπιστημίου .Με το αρθ.6,παρ.12 ,περιπ.΄Δ ,ν.2083/92 ορίζεται η υποχρέωση μελών ΔΕΠ να προσέρχονται σε συνεδριάσεις εκλεκτορικών σωμάτων και μετοχή στη ψηφοφορία .Η μη εκτέλεση της υποχρέωσης αυτής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα με τις ανάλογες κυρώσεις όπως ορίζεται στο αρθ.259 του ποινικού κώδικα ως ποινικό αδίκημα παράβασης καθήκοντος .

Τα μέλη παρέχουν υπηρεσίες πλήρης απασχόλησης στο ΑΕΙ .Σύμφωνα με το αρθ.2 του ν.2530/97 ορίζεται η απασχόληση ως μερική και πλήρη :

- Ως προς τη μερική τα μέλη κατέχουν προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα τρεις ώρες εβδομαδιαίως το λιγότερο ,παρευρίσκονται εφτά ώρες εβδομαδιαίως πέραν των τριών ωρών διδασκαλίας .Το διδακτικό – επιστημονικό και διοικητικό έργο δεν εμπίπτουν στις προϋποθέσεις περι ασυμβίβαστου και αναστολής ιδιότητας .
- Ως προς την πλήρη τα μέλη διαμένουν στην έδρα του τμήματος ,διενεργούν έξι ώρες εβδομαδιαίως προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων ,παρευρίσκονται τέσσερις ώρες εβδομαδιαίως πέρα των ωρών διδασκαλίας

Τα δικαιώματα και το καθεστώς αδειών (προσωπικές,υπηρεσιακές ,εκπαιδευτικές) ορίζονται από το αρθ.2,παρ.5,ν.2530/97 και αρθ.17,ν.1268/82 .

Ακαδημαϊκοί Τίτλοι

Ομότιμοι Καθηγητές

<< αρθ.45,παρ.18 του ν.1268/82 ορίζεται ότι : η Σύγκλητος ,ύστερα από πρόταση του Τμήματος απονέμει τον τίτλο του Ομότιμου Καθηγητή σε όσα μέλη ΔΕΠ της βαθμίδας του Καθηγητή ή ισοδύναμής της εξέρχονται της υπηρεσίας ,συνεκτιμώντας

το έργο και την προσφορά τους .Κάθε αντίθετη διάταξη της προισχύουσας νομοθεσίας καταργείται >> (στο ίδιο,σ.370).

Όσων αφορά την απονομή τίτλου σημαντικό ρόλο παίζει εκτός από το διδακτικό-ερευνητικό-συγγραφικό έργο στο χώρο του ΑΕΙ και η προσωπικότητα ,το ήθος ,η κοινωνική συμπεριφορά αλλά και η κοινωνική προσφορά του Καθηγητή .Αρμόδιο όργανο απονομής τίτλου είναι η Σύγκλητος μετά από αιτιολογημένη πρόταση του Γ.Σ. τμήματος που ανήκει ο καθηγητής .Η πρόταση μπορεί να γίνει πριν ή μετά την αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης αναγνωρίζοντας την ακαδημαϊκή και επιστημονική του προσφορά .Επίσης μπορεί και πάλι με απόφαση της Συγκλήτου να αφαιρεθεί ο τίτλος .

Επίτιμοι Καθηγητές-Διδάκτορες

<< Οι εσωτερικοί κανονισμοί των ΑΕΙ μπορεί να προβλέπουν εκτός του τιμητικού τίτλου του Ομότιμου Καθηγητή και των τίτλων των Επίτιμων Καθηγητών ,Επίτιμων Διδασκόντων και τιμητικών διακρίσεων για πρόσωπα που έχουν διακριθεί στην επιστήμη ,τα γράμματα και τις τέχνες των οποίων το έργο και η προσφορά για τυπικούς ή άλλους λόγους δεν είναι δυνατό να τιμηθεί με την απονομή του τίτλου του επίτιμου διδάκτορα >> (στο ίδιο,σ.371).

Άλλοι τίτλοι : εταίρος ΑΕΙ ,επίδοση ψηφίσματος στο τιμώμενο πρόσωπο με περιεχόμενο γραμμένο στην αρχαία ελληνική που δικαιολογεί την απονομή του τίτλου του εταίρου ή πρόσκληση για επιστημονικές διαλέξεις .Η απονομή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και γίνεται δημόσια .Όσων αφορά τους Έλληνες επιστήμονες ή αλλοδαπούς που είναι αναγνωρισμένοι ισχύει πως : ανήκουν στο ανώτερο διδακτικό προσωπικό ΑΕΙ ,είναι ομοιόβαθμοι προς τους τακτικούς ,συμμετέχουν προεραϊκά στη Γ.Σ. καθηγητών εκτός από την εκλογή των Πανεπιστημιακών Αρχών .

Διδάκτορες

<< Ο τίτλος του διδάκτορα απονέμεται μετά από σχετική διαδικασία που προβλέπουν οι διατάξεις του αρθ.12,13 του ν.2083/92.Η απονομή του παραπάνω τίτλου γίνεται με αξιολογική κρίση ,ύστερα από έρευνα που διεξάγει ο υποψήφιος διδάκτωρ ,τα πορίσματα της οποίας εκθέτει ενώπιον επταμελούς εξεταστικής επιτροπής και υπό την επίβλεψη τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής .Η υποστήριξη από τον υποψήφιο της πρωτοτυπίας της διατριβής και της συμβολής της στην πρόοδο

της επιστήμης αποτελούν ουσιώδη στοιχεία για την αναγόρευσή του σε διδάκτορα >> (στο ίδιο,σ.372).

Άλλες Κατηγορίες

Επισκέπτες Καθηγητές

Με απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος και μετά από πρόταση μέλους της ή αρμόδιου τομέα ,καλούνται για ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες Επισκέπτες Καθηγητές έλληνες ή ξένους επιστήμονες .

Έχουν ισοδύναμα προσόντα μέλους ΔΕΠ των δύο ανωτέρων βαθμίδων ή άλλων βαθμίδων έλληνες μετά από απόφαση , η οποία απαιτεί την απόλυτη πλειοψηφία της Γ.Σ. Πρόσκληση ή ανανέωση πρόσκλησης ενός επισκέπτη καθηγητή του εξωτερικού πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη και να βεβαιώνεται η ύπαρξη αντικειμενικής αδυναμίας πρόσκλησης από ελληνικό ΑΕΙ .

<< Η πρόσκληση μπορεί να ανανεωθεί δύο το πολύ φορές και για ένα χρόνο κάθε φορά με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος ,όπως παραπάνω αναφέρθηκε τόσο η απόφαση της Γ.Σ. όσο και τα πρακτικά ,διαβιβάζονται στον Υπουργό ΕΠΘ για να ασκήσει έλεγχο νομιμότητας >>(στο ίδιο,σ.373).

Οι επισκέπτες καθηγητές απασχολούνται μερικώς ή πλήρως σύμφωνα πάντα με το εκπαιδευτικό ή ερευνητικό έργο που ασκεί σύμφωνα με τις αποφάσεις της Γ.Σ. Τομέα και Τμήματος .Η μηνιαία αμοιβή καθηγητών εξωτερικού είναι ίση με τις αποδοχές και τα επιδόματα ομοιόβαθμων μελών ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης ελληνικών ΑΕΙ έγγαμα με δύο παιδιά και δέκα έτη υπηρεσία . Επίσης έχουν πλήρη νοσοκομειακή περίθαλψη .Οι Επισκέπτες Καθηγητές εσωτερικού διδάσκουν $\frac{3}{4}$ ώρες εβδομαδιαίως με αμοιβή το $\frac{1}{3}$ του βασικού μισθού.

Ειδικοί Επιστήμονες και Εντενταλμένοι Επίκουροι Καθηγητές

Σύμφωνα με το αρθ.18.παρ.2,ν.1268/82 προσλαμβάνονται ειδικοί επιστήμονες με ετήσια σύμβαση (κατέχοντας διδακτορικό δίπλωμα)μετά από απόφαση της Γ.Σ. Τμήματος και με την επιφύλαξη του αρθ.14,παρ.8.

Απασχολούνται με μερική απασχόληση έχοντας την αντίστοιχη πάντα αμοιβή ,μη συμμετέχοντας στα συλλογικά όργανα του ΑΕΙ .Η ανανέωση μετά από απόφαση της Γ.Σ. είναι το ανώτερο ένας χρόνος .Μετά από απόφαση της Γ.Σ. με πρόταση του αρμόδιου τομέα και τα 3/5 μελών της Γ.Σ. ,όταν είναι αδύνατη η πρόσληψη έλληνα επιστήμονα ,προσλαμβάνεται αλλοδαπός .Σε προθεσμία είκοσι ημερών θα πρέπει να γίνει η αίτηση και να δοθούν και τα απαραίτητα δικαιολογητικά (βιογραφικό,αντίγραφα πτυχίων,τίτλων σπουδών) .

<< Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή υποβάλλει στη Γ.Σ. του Τμήματος ειδικά αιτιολογημένη έκθεση και μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα ημερών από την υποβολή της Εισηγητικής Έκθεσης συνέρχεται σε κοινή συνεδρίαση η Γ.Σ. του Τμήματος και του Εκλεκτορικού Σώματος .Ειδικός Επιστήμων επιλέγεται εκείνος από τους υποψηφίους που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εκλεκτόρων >> (στο ίδιο,σ.374).

Διδακτικό Προσωπικό Βάση του Π.Δ.407/1980

<< Με τις διατάξεις του ΠΔ 407/1980 προβλέπεται η πρόσληψη μιας κατηγορίας επιστημόνων αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους ,κατόχων διδακτορικού διπλώματος και σε εξαιρετικές περιπτώσεις χωρίς την κατοχή διδακτορικού διπλώματος ,αρκεί να διαθέτουν << εξαιρετική τεχνική εμπειρία >>.Η πρόσκληση γίνεται με πράξη του Πρύτανη ή αντίστοιχου οργάνου Διοικήσεως ,η οποία εκδίδεται με απόφαση της οικείας Σχολής >> (στο ίδιο,σ.375).

Η σχέση εργασίας είναι ιδιωτικού δικαίου και ορισμένου χρόνου .Η σύμβαση είναι ενός έτους και καθορίζει το συνολικό έργο .Μπορεί να ανανεωθεί όχι όμως περισσότερο από τρία πανεπιστημιακά έτη .Ορίζει τη μορφή απασχόλησης (μερική ή πλήρη),το ανατεθέν έργο ,τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις .

Όσων αφορά τη μηνιαία αποζημίωση των διδασκόντων ορίζεται σύμφωνα με τα προσόντα ,τη βαθμίδα και από το αν η απασχόληση είναι μερική ή πλήρης .Η αμοιβή μειώνεται αναλογικά στη μερική απασχόληση .Δε θα παραμείνουμε σε αυτό το υποκεφάλαιο αν και οι κατηγορίες προσωπικού ποικίλουν .Δε θα επεκταθούμε λοιπόν και θα περάσουμε σε ένα από τα πιο σημαντικά επίπεδα της εκπαίδευσης που είναι η εισαγωγή σε αυτήν .

1.4 Εισαγωγή στην Ανώτατη Εκπαίδευση

<< Το σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προβλέπουν οι διατάξεις του ν.1351/83 (Α 56) ,όπως ισχύει και μια πλειάδα άλλων νομοθετικών και κανονιστικών κειμένων .Ο θεσμός των εισαγωγικών εξετάσεων για τα ΑΕΙ και ΤΕΙ είναι πολύπλοκος ,δυσλειτουργικός και δημιουργεί οξύτατα

προβλήματα όχι ως προς την αξιοπιστία του και την αντικειμενικότητα του ,αλλά ως προς το περιορισμένο και συγκεκριμένα ορισμένο αριθμό εισακτέων στα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ,με αποτέλεσμα να δημιουργείται οξύτατο κοινωνικό πρόβλημα .Για μια μικρή περίοδο 1966-1967 καθιερώνεται ο θεσμός του << Ακαδημαϊκού Απολυτηρίου >> ,ο οποίος καταργείται το 1967 και επανέρχεται το προηγούμενο σύστημα επιλογής αλλά υπό μια ιδιότυπη μορφή υλοποίησης του ,όσων αφορά τη διεξαγωγή των εξετάσεων στις έδρες των Πανεπιστημίων Αθηνών,Θεσσαλονίκης ,Πατρών και Ιωαννίνων >> (στο ίδιο,σ.381).

Α) Σύστημα Γενικών Εξετάσεων ν.1351/1983

Με το ν.1351/1983 καταργούνται οι Πανελλήνιες και εισάγεται ένας νέος θεσμός ,αυτός των Γενικών Εξετάσεων .Καθιερώνονται οι τέσσερις Δέσμες στους μαθητές της τρίτης λυκείου .Οι εξετάσεις περιλαμβάνουν εξεταζόμενα μαθήματα γενικής αξιολόγησης ή ειδικών μαθημάτων ή άλλες διαδικασίες που καθορίζονται από Προεδρικό Διάταγμα .

Κάθε Σχολή ή Τμήμα υπάγεται σε μια Δέσμη και ορίζεται ένα ανώτατο όριο αριθμού .Ο κάθε υποψήφιος μπορεί να κάνει δήλωση και να προτιμήσει από την οποία ορίζονται τα μαθήματα στα οποία θα εξεταστεί .Οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα να δηλώσουν σε δύο ομάδες σχολών της δέσμης από την οποία εξετάζονται στα τέσσερα μαθήματα αυτής .

Ο αριθμός εισακτέων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας ,μετά από προτάσεις των ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ,οι οποίες έχουν υποβληθεί μέσω του Συμβουλίου Ανώτατης Παιδείας και του Συμβουλίου Τεχνικής Εκπαίδευσης .

<< Ο υποψήφιος για να έχει δικαίωμα επιλογής σε σχολή ή τμήμα σχολής ,πρέπει να συγκεντρώσει στο ειδικό μάθημα χωριστά στη βαθμολογική βάση ,η οποία ορίζεται στο μισό του ανώτατου βαθμού .Προστίθεται ότι παράμετροι καθορισμού της σειράς επιτυχίας μεταξύ των εισαγομένων είναι : α) η συνολική βαθμολογία β) η βαθμολογία στο βασικό μάθημα γ) η σειρά προτίμησης σχολών ή τμημάτων στο μηχανογραφικό τους δελτίο .Θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η συνολική βαθμολογία του υποψηφίου είναι το δεκαπλάσιο του αθροίσματος των εξής γινομένων : α) της βαθμολογίας κάθε μαθήματος γενικής αξιολόγησης στις γενικές εξετάσεις με το

συντελεστή 0,95 β) της βαθμολογίας ενός τουλάχιστον μαθήματος γενικής αξιολόγησης στις γενικές εξετάσεις που έχει καθοριστεί ως βασικό για κάθε σχολή ή τμήμα σχολής με συντελεστή 1,15 γ) της βαθμολογίας των ειδικών μαθημάτων με συντελεστή 2 και δ) το διπλάσιο του μέσου όρου της βαθμολογίας των δοκιμασιών ,ύστερα από προηγούμενη αναγωγή στη βαθμολογική κλίμακα των μαθημάτων γενικής αξιολόγησης με το συντελεστή 2 >> (στο ίδιο ,σ.384).

Β)Νέο Σύστημα Πρόσβασης v.2525/97

Το 1997-98 με το αρθ.1,παρ.1,v.2525/97 εισάγεται ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου με την απόκτηση του Απολυτηρίου έχουμε αυτόματο πέρασμα στη τριτοβάθμια εκπαίδευση χωρίς επιπλέον εξετάσεις .Επίσης χορηγείται βεβαίωση με τους βαθμούς των αποφοίτων που λαμβάνονται υπόψιν προς τη πρόσβαση στην τριτοβάθμια.

<< Κατά τις διατάξεις του αρθ.1,παρ1,v.2909/2001 ο βαθμός πρόσβασης κάθε μαθήματος των δύο τελευταίων τάξεων που εξετάζεται σε εθνικό επίπεδο προσδιορίζεται από τον προφορικό βαθμό και το γραπτό βαθμό των τελικών εξετάσεων και με συντελεστές βαρύτητας για κάθε βαθμό .Ας σημειωθεί ότι ο μέσος όρος των βαθμών πρόσβασης των εν λόγω μαθημάτων αποτελεί το βαθμό πρόσβασης της τάξης για τον απόφοιτο .Εδώ πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο γενικός βαθμός πρόσβασης προσδιορίζεται κατά 30% από το βαθμό πρόσβασης της προτελευταίας τάξης και κατά 70% από το βαθμό πρόσβασης της τελευταίας τάξης >> (στο ίδιο,σ.384-85).

<< Δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση έχουν: α) οι κάτοχοι απολυτηρίου ημερήσιου ή εκκλησιαστικού Ενιαίου Λυκείου ,οι οποίοι μπορούν να

εισάγονται το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος που αποφοίτησαν ,στα τμήματα και στις σχολές των ΑΕΙ και ΤΕΙ του Πανεπιστημίου Κύπρου ,της ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ ,των Ανωτέρων Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων των Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης (ΣΤΕ) ,των Ανωτάτων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων ,των Στρατιωτικών Σχολών Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σχολών της Αστυνομίας και Πυροσβεστικής Ακαδημίας ,χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις β) οι κάτοχοι απολυτηρίου Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου μπορούν να εισάγονται το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος που αποφοίτησαν ,στα τμήματα ή στις σχολές των ΑΕΙ και ΤΕΙ της

ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ και των Ανωτέρων Σχολών Τουριστικών Επαγγελμάτων των Σ.Τ.Ε. χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.1,παρ.2,περ. β του ν.2909/2001 (Α 90) >> (στο ίδιο ,σ.385).

1.5 Μετεγγραφές Φοιτητών –Σπουδαστών

Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.1,παρ.1,εδ.ά του ν.1966/91 όπως αντικαταστάθηκε από το αρθ.19 του ν.2327/95 (Α 165) << οι μετεγγραφές φοιτητών από ισότιμες και ομοταγείς Σχολές ή Τμήματα ΑΕΙ του εξωτερικού σε αντίστοιχα τμήματα ΑΕΙ του εσωτερικού ,καθώς επίσης και μετεγγραφές φοιτητών από ισότιμες και ομοταγείς Σχολές ή Τμήματα ΑΕΙ του εξωτερικού σε αντίστοιχα τμήματα ΑΕΙ του εσωτερικού ,καθώς επίσης και μετεγγραφές φοιτητών από ισότιμες και ομοταγείς Σχολές ή Τμήματα ΤΕΙ του εξωτερικού σε αντίστοιχα τμήματα ΤΕΙ του εσωτερικού επιτρέπονται μόνο μετά από εξετάσεις στο 5ο εξάμηνο σπουδών και σε ποσοστό δέκα τις εκατό επί του προβλεπόμενου αριθμού εισακτέων κατά τμήμα υποδοχής .Οι υποψήφιοι για μετεγγραφές πρέπει να έχουν επιτύχει στο σύνολο των μαθημάτων των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων ή των δύο πρώτων ετών σπουδών του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών ή σε ίσο τουλάχιστον αριθμό μαθημάτων του ατομικού προγράμματος σπουδών στη Σχολή ή στο Τμήμα προέλευσης >> (στο ίδιο,σ.386-87).

<< αρθ.1του ν.2233/94 ορίζει ότι : 1) Η αρμοδιότητα για την οργάνωση και την εποπτεία των εξετάσεων για τις μετεγγραφές φοιτητών εξωτερικού αν΄ξκουν στην Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων Μετεγγραφών Εξωτερικού (Κ.Ε.Ε.Μ.Ε.) ,η οποία συγκροτείται με τη διαδικασία που ορίζεται στην επόμενη παράγραφο και έχει ως έδρα το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ,όπου και διενεργούνται οι

εξετάσεις 2) Η Κ.Ε.Ε.Μ.Ε. αποτελείται από δεκαοκτώ μέλη ,δηλαδή τον Πρόεδρο που είναι ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Προσωπικού του ΑΠΘ και τα άλλα μέλη που εκπροσωπούν τα λοιπά ΑΕΙ της χώρας 3) Η Κ.Ε.Ε.Μ.Ε. υποβοηθείται στο έργο της από Συμβούλιο Εξετάσεων το οποίο είναι πενταμελές (αποτελούμενο από τον πρόεδρο της ΚΕΕΜΕ και από δύο μέλη ΔΕΠ του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου και ισάριθμα του Πανεπιστημίου Μακεδονίας) και έχει ως αρμοδιότητα την επίλυση θεμάτων που ανακύπτουν κατά τη διαδικασία των εξετάσεων και την έκδοση των αποτελεσμάτων >> (στο ίδιο,σ.387).

Μετεγγραφές Φοιτητών –Σπουδαστών Εσωτερικού

Οι μετεγγραφές φοιτητών ΑΕΙ και σπουδαστών ΤΕΙ προβλέπονται από τις διατάξεις των αρθ.2 και 3 του ν.1966/91 (Ά 147) όπως ισχύει .

<< Κατά τις διατάξεις του αρθ.3 του ίδιου νόμου οι μετεγγραφές φοιτητών ΑΕΙ και σπουδαστών ΤΕΙ εσωτερικού ,καθώς και οι κατατάξεις πτυχιούχων ανωτέρων σχολών διετούς κύκλου σπουδών ,επιτρέπονται συνολικά σε ποσοστό 10% του προβλεπόμενου αριθμού εισακτέων σε κάθε τμήμα ΑΕΙ και ΤΕΙ >> (στο ίδιο,σ.387-388).

<< Οι προθεσμίες και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται στο τμήμα υποδοχής από 1 έως 15 Νοεμβρίου .Σύμφωνα με το αρθ.2 της Υ.Α.Β3/2274/89 ,πρώτη προτεραιότητα για μετεγγραφή έχουν οι φοιτητές και σπουδαστές για τους οποίους συντρέχουν λόγοι υγείας και αναπηρίας και δεύτερη προτεραιότητα όσοι υποβάλλουν λόγους οικονομικούς ,κοινωνικούς και οικογενειακούς .

Κατά την ανωτέρω υπουργική απόφαση ,οι μετεγγραφές φοιτητών ΑΕΙ πραγματοποιούνται με απόφαση του πρυτανικού συμβουλίου του ΑΕΙ υποδοχής μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Τμήματος υποδοχής ,ενώ των σπουδαστών ΤΕΙ από το συμβούλιο του ΤΕΙ υποδοχής ύστερα από πρόταση του συμβουλίου του τμήματος υποδοχής >> (στο ίδιο,σ.388).

1.6 Προ και Μεταπτυχιακές Σπουδές

Το διδακτορικό έργο όπως ορίζεται από το αρθ.23,παρ.1,ν.1268/82 όπως ισχύει ,αποτελείται από εξαμηνιαία μαθήματα .Περιλαμβάνει : αυτοτελή διδασκαλία ενός

μαθήματος ,φροντιστήρια ,φροντιστηριακές-εργαστηριακές-κλινικές ασκήσεις ,πρακτική άσκηση ,επίβλεψη διπλωματικών εργασιών,οργάνωση σεμιναρίων,ανάλογες δραστηριότητες εμπέδωσης γνώσης .

<< Η αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων πραγματοποιείται από μέλη ΔΕΠ των τριών καθηγητικών βαθμίδων με απόφαση του τομέα ενώ στη βαθμίδα του Λέκτορα ανατίθεται απλά η διδασκαλία μαθημάτων και η άσκηση των υπολοίπων διδακτικών δραστηριοτήτων όπως αυτές καθορίζονται στο αρθ.23,παρ.1 του ν.1268/82>> (στο ίδιο,σ.391).

α) πρόγραμμα σπουδών : Καταρτίζεται από τη Γ.Σ. Τμήματος .Περιέχει τίτλους υποχρεωτικών μαθημάτων ,τίτλους κατά επιλογή υποχρεωτικών μαθημάτων ,το περιεχόμενο των μαθημάτων αυτών , τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας μαθημάτων και το κάθε μορφής αποτελούμενο διδακτικό έργο και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση μαθημάτων .

<< Αρμόδια όργανα για την κατάρτιση του Π.Σ. είναι η Γ.Σ. Τμήματος .Το Π.Σ. αναθεωρείται κάθε μήνα Απρίλιο ,ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Προγράμματος , η οποία προηγουμένως προβαίνει σε κωδικοποίηση των προτάσεων των τομέων .Θα πρέπει να τονιστεί ότι το Π.Σ. προσαρμόζεται στο ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου , ο οποίος καθορίζεται για κάθε πτυχίο με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από γνώμη του ΣΑΠ και των Σχολών και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από οχτώ >> (στο ίδιο,σ.392).

Ο φοιτητής υποβάλλει δήλωση προτίμησης στη Γραμματεία του Τμήματος στην αρχή κάθε εξαμήνου .Όσον αφορά την αποτυχία σε υποχρεωτικό μάθημα έχουμε επανάληψή του στο επόμενο εξάμηνο .Σε περίπτωση αποτυχίας σε επιλογής μάθημα υπάρχει επανάληψη ή και αντικατάστασή του .

<< Με απόφαση της Συγκλήτου είναι δυνατή η οργάνωση διατμηματικών προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο ίδιο ΑΕΙ ,που οδηγούν σε ξεχωριστό πτυχίο .Τα διατμηματικά προγράμματα είναι δυνατόν να οργανώνονται είτε στο πλαίσιο της Σχολής είτε σε διασχολική βάση >> (στο ίδιο,σ.393).

β) κανονισμός σπουδών : Η λειτουργία οργάνωσης προπτυχιακών σπουδών διέπονται από το αρθ.25 του ν.1268/82 σε συνδυασμό με το αρθ.9 του ν.2083/92.Περιεχόμενο

αυτών είναι οι υποχρεώσεις των φοιτητών και η ευθύνη του Τμήματος ή Τομέα για την ύλη των διδασκόμενων μαθημάτων .

Το Ακαδημαϊκό έτος ξεκινάει από 1^η Σεπτεμβρίου έως 31^η Αυγούστου .Το εκπαιδευτικό έργο διαιρείται σε δύο εξάμηνα ,το χειμερινό και το εαρινό από τα οποία κάθε ένα αποτελείται από δεκατρείς βδομάδες διδασκαλίας .

<< Οι περίοδοι των εξετάσεων είναι Ιανουαρίου –Φεβρουαρίου ,Ιουνίου και Σεπτεμβρίου .Η διάρκεια είναι τρεις βδομάδες για τις περιόδους Σεπτεμβρίου και Ιανουαρίου –Φεβρουαρίου και δύο βδομάδες για την περίοδο του Ιουνίου .Στο σημείο αυτό πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου .Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο

. Ας σημειωθεί ότι ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να εξεταστεί κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου ενώ κατά την περίοδο Ιουνίου μόνο στα μαθήματα που έχει διδαχτεί κατά το εαρινό εξάμηνο .Όσων αφορά τη βαθμολογία ,αυτή καθορίζεται από το διδάσκοντα , ο οποίος οργανώνει κατά την κρίση του γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή τέλος μπορεί να στηριχτεί σε θέματα εργασιών ή εργαστηριακές ασκήσεις >> (στο ίδιο,σ.393) .

Σύμφωνα με το αρθ.25,παρ.12/13/14,ν.1268/82 (Ά 87),,αρθ.4,παρ.3,ν.1674/86 (Ά 69) ,ο φοιτητής παίρνει πτυχίο ενώ έχει επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τις απαιτούμενες διδακτικές μονάδες .Ο τρόπος υπολογισμού του πτυχίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού ΕΠΘ .

<< Το πτυχίο χορηγείται μέσα σε δύο μήνες το αργότερο από την ολοκλήρωση των σπουδών του φοιτητή ,υπογράφεται δε από τον Πρύτανη ,τον Πρόεδρο και το Γραμματέα του οικείου Τμήματος >> (στο ίδιο,σ.394).

Μεταπτυχιακές Σπουδές

Με το αρθ.11,ν.2083/92 ορίζονται οι βασικές αρχές ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών οι οποίες είναι : α) προαγωγή γνώσης β) ανάπτυξη έρευνας με στόχο την απονομή διδακτορικού διπλώματος .

Κύρια ευθύνη των ΠΜΣ έχει το τμήμα ΑΕΙ που καλύπτει το αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο του μεταπτυχιακού προγράμματος ,με κατάρτιση και αυστηρά

επιστημονική κριτική και με την έγκριση της Συγκλήτου και του Υπουργού ΠΘ .Η απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως .

Το ΑΕΙ έχει την ευθύνη της οργάνωσης και λειτουργίας ενός ΠΜΣ όσων αφορά την επιστημονική ενότητα και την εγγύηση υψηλού επιπέδου σπουδών .

<< Όργανα διοίκησης και λειτουργίας των ΠΜΣ είναι τα εξής : α) Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης β) η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών γ) η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) ,η οποία απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος ,τα μέλη ΔΕΠ της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και δύο μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος δ) η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ ,η οποία απαρτίζεται από τον κατά περίπτωση απαραίτητο αριθμό μελών ΔΕΠ του Τμήματος ,από αυτά που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο ή επίβλεψη διδακτορικών διατριβών και τα οποία ορίζονται από τη ΓΣΕΣ >> (στο ίδιο,σ.395).

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται από τη ΓΣΕΣ ,ύστερα από εισήγηση της συντονιστικής επιτροπής ,τριμελής συμβουλευτική επιτροπή ,η οποία είναι αρμόδια για την καθοδήγηση και επίβλεψη του υποψήφιου διδάκτορα . Η τελική αξιολόγηση και κρίση της διατριβής του υποψήφιου διδάκτορα γίνεται από εξεταστική επιτροπή , η οποία απαρτίζεται από επτά μέλη ΔΕΠ . Ο υποψήφιος αναπτύσσει τη διατριβή του δημόσια ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής ,η οποία στη συνέχεια κρίνει το πρωτότυπο της διατριβής και το αν αποτελεί συμβολή στην επιστήμη .Για την έγκριση διδακτορικής διατριβής απαιτείται σύμφωνη γνώμη πέντε τουλάχιστον μελών της εξεταστικής επιτροπής .Η αναγόρευση του υποψηφίου σε διδάκτορα γίνεται από τη ΓΣΕΣ .>> (στο ίδιο,σ.396).

Αυτά όσων αφορά τον Πανεπιστημιακό Τομέα θα συνεχίσουμε με τον Τεχνολογικό Τομέα .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

2.1 Νομικό και Θεσμικό πλαίσιο ΤΕΙ

<< Σύμφωνα με το αρθ.16,παρ.7 και παρ.5 του Συντάγματος ορίζεται ότι : Η επαγγελματική και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια ,όπως προβλέπεται ειδικότερα από το νόμο που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές >> (στο ίδιο,σ.407).

Όσο οι ανώτερες εκπαιδευτικές σχολές με συνταγματική κατοχύρωση όσο και αυτές χωρίς συνταγματική κατοχύρωση της κρατικής νομικής μορφής σχολών ανήκουν στη Τρίτη βαθμίδα του εκπαιδευτικού συστήματος .Οι δύο αυτές βαθμίδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διακρίνονται ως προς την αποστολή και την οργάνωσή τους (*διαφορά μεταξύ ΑΕΙ-ΤΕΙ*).

Όπως έχει προαναφερθεί αποστολή των ΑΕΙ είναι η καλλιέργεια της επιστήμης μέσω της διδασκαλίας και της έρευνας .Αντιθέτως αποστολή των ΤΕΙ είναι η μετάδοση ειδικών γνώσεων και εμπειριών κατάλληλων για την άσκηση ορισμένου

επαγγέλματος και η δημιουργία στελεχών για τη λειτουργία της σύγχρονης οικονομίας.(*διαφορά 2^η*)

Επίσης ο συντακτικός νομοθέτης κάνει άλλη μια διαφοροποίηση μεταξύ ΑΕΙ-ΤΕΙ και αυτός είναι ο περιορισμός της χρονικής διάρκειας σπουδών της επαγγελματικής εκπαίδευσης .Όσο το συμβούλιο της επικρατείας όσο και η απόφαση της Ολομέλειας Επικρατείας επισημαίνει ότι : << Ο διαχωρισμός των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από τις σχολές ανώτερης βαθμίδας ,που παρέχουν επαγγελματική ή άλλη ειδική εκπαίδευση δεν δύναται ούτε να ματαιωθεί αμέσως από τον κοινό νομοθέτη με την εξίσωση αυτών ούτε και να καταστρατηγηθεί εμμέσως με την παράταση του χρόνου σπουδών πέραν της συνταγματικής οριζόμενης τριετίας και την ταυτόχρονη αλλοίωση του προγράμματος σπουδών ,ώστε να μη παρέχεται σε αυτές η επιτασσόμενη από το Σύνταγμα επαγγελματική ή άλλη ειδική εκπαίδευση ,αλλά εκπαίδευση προσομοιάζουσα προς την παρεχόμενη από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα >> (στο ίδιο,σ.408).

Η ενεργοποίηση της συνταγματικής αυτής επιταγής καταργεί τα ΚΑΤΕΕ και ιδρύει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ) τα οποία είναι αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με αποστολή την παροχή θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης με την εφαρμογή επιστημονικών και μη γνώσεων στα διάφορα επαγγέλματα .Παρόλα αυτά δεν καθίστανται πανεπιστημιακά ιδρύματα .

Με νεότερες διατάξεις ο νομοθέτης αναγάγει τα ΤΕΙ στην ανώτατη βαθμίδα εκπαίδευσης διαχωρίζοντας αυτή στον Πανεπιστημιακό Τομέα που αποτελείται από τα Πανεπιστήμια ,Πολυτεχνεία ,Σχολή Καλών Τεχνών και στον Τεχνολογικό Τομέα που αποτελείται από τα ΤΕΙ .

Με το ν.1404/83 οριοθετείται η αποστολή των ΤΕΙ , με την παροχή θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης με την εφαρμογή επιστημονικών ,τεχνολογικών και άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων στο επάγγελμα .Με τη συμβολή στη δημιουργία στελεχών εφαρμογής προς την οικονομική-κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη .Επίσης νέοι κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας στην ανώτατη επαγγελματική εκπαίδευση .Νέες βάσεις σε θέματα επιλογής διορισμού προσωπικού και ως προς το περιεχόμενο άσκησης καθηκόντων προσωπικού αλλά και υπηρεσιακής κατάστασης .

Αξίζει να σημειωθεί ο σαφής διαχωρισμός για ακόμη μια φορά των βαθμίδων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσων αφορά τη διάκριση των ΑΕΙ-ΤΕΙ ως προς την αποστολή τους .Πανεπιστημιακός και Τεχνολογικός τομέας λειτουργούν

συμπληρωματικά με διακριτές φυσιολογικές ,ρόλο, σκοπό ,αποστολή με διαφοροποίηση τους ανάλογα με τις εκάστοτε διατάξεις .

Ανακεφαλαιώνοντας από τη μια πλευρά ο Πανεπιστημιακός τομέας έχει σκοπό την παραγωγή –ανάπτυξη της επιστήμης ,τεχνολογίας ,τέχνης μέσω της έρευνας με υψηλή και ολοκληρωμένη εφαρμοσμένη κατάρτιση με επιστημονικό –τεχνολογικό και καλλιτεχνικό δυναμικό .Παραγωγή νέας γνώσης και ευθύνη σχεδιασμού και οργάνωση μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα με αρμοδιότητες χορήγησης μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων .

Από την άλλη πλευρά ο Τεχνολογικός τομέας με αποστολή την εκπαίδευση στελεχών μέσω εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης με θεωρητική και εφαρμοσμένη επιστημονική κατάρτιση μέσω του συνδυασμού κρίκου γνώσης και εφαρμογής .Μεταφέρουν ,προάγουν και χρησιμοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία ,αυτοδιοικούμενα μεν αλλά πάντα υπό την εποπτεία του κράτους .

Όσον αφορά το άσυλο και τις ακαδημαϊκές ελευθερίες ισχύει ότι και στον Πανεπιστημιακό τομέα .Τέλος οι οργανωτικές δομές των ΤΕΙ διέπονται από τις διατάξεις του αρθ.4 και 5 του ν.1404/83 όπως ισχύει .Αποτελείται από δύο τουλάχιστον σχολές οι οποίες αποτελούνται από δύο τμήματα τουλάχιστον συγγενικών ειδικοτήτων ,τα οποία διαιρούνται από δύο ή τρεις το ανώτατο τομείς συγκεκριμένου επιστημονικού και τεχνολογικού πεδίου .

<< Το τμήμα αποτελεί λειτουργική μονάδα με επιστημονική οντότητα και καθοριστικές εξουσίες στον προγραμματισμό των σπουδών ,ενώ παράλληλα διαθέτει διοικητική αυτονομία και ρυθμίζει τις υπηρεσιακές σχέσεις του προσωπικού του >> (στο ίδιο ,σ.412) .

2.2 Όργανα Διοίκησης ΤΕΙ

Τα όργανα διοίκησης του ΤΕΙ είναι : 1) Συνέλευση 2) Συμβούλιο 3) Πρόεδρος 4) Αντιπρόεδρος .Ας πάμε λοιπόν να δούμε το καθένα από αυτά χωριστά .

Συνέλευση :<< απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του ΤΕΙ ,τους διευθυντές των σχολών ,από έναν εκπρόσωπο του ΕΠ ή του ΕΔΠΠ κάθε τμήματος έναν εκπρόσωπο του ΔΠ του ΤΕΙ ,έναν εκπρόσωπο του ΕΤΠ του ΤΕΙ, εκπροσώπους σπουδαστών σε αριθμό ίσο προς το 50% του αριθμού των υπολοίπων μελών της συνέλευσης ,πλην του Προέδρου και του Αντιπροέδρου του ΤΕΙ ,που είναι μέλη του ΕΠ και του ΕΔΠΠ και το γενικό γραμματέα του ΤΕΙ >> (στο ίδιο,σ.414).

Όσων αφορά τις αρμοδιότητές της αυτές είναι : η γενική εποπτεία της λειτουργίας του ΤΕΙ ,η τήρηση των νόμων και του εσωτερικού κανονισμού ,παίρνει αποφάσεις για τις προτάσεις των σχολών ,συντονίζει τη διδασκαλία ,σπουδές και εξετάσεις ,ψηφίζει τον ετήσιο προϋπολογισμό ,καταρτίζει τον εσωτερικό κανονισμό (μετά από τη γνώμη των συμβουλίων των σχολών και τέλος υποβάλλει στον Υπουργό ΕΠΘ τον έλεγχο νομιμότητας και έγκριση .Συγκαλείται μια φορά το εξάμηνο και εκτάκτως όταν τη συγκαλέσει ο πρόεδρος .Τέλος εάν ζητηθεί γραπτώς από το 1/3 του συνόλου των μελών της .

Συμβούλιο :είναι συλλογικό όργανο ,απαρτίζεται από τον πρόεδρο ,τον Αντιπρόεδρο ,διευθυντές σχολών ,εκπροσώπους σπουδαστών και υπάρχει συμμετοχή του Γενικού Γραμματέα ΤΕΙ ,ο οποίος έχει δικαίωμα ψήφου μόνο σε διοικητοτεχνικά θέματα και διοικητικού προσωπικού .Το συμβούλιο μέριμνα για την ομαλή λειτουργία του ΤΕΙ ,εισηγείται προϋπολογισμό ,πρόγραμμα έργων του ΤΕΙ ,ασκεί πειθαρχικό έλεγχο και αποφασίζει για τρέχοντα θέματα .

Πρόεδρος :Εκπροσωπεί το ΤΕΙ και διοικεί σε συνεργασία με το συμβούλιο << Αρμοδιότητες του είναι η κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης ,συγκαλεί το συμβούλιο και τη συνέλευση του ΤΕΙ ,προεδρεύει στις συνεδριάσεις ,κατευθύνει και εποπτεύει το έργο των υπηρεσιών διοικητικής μέριμνας του ιδρύματος ,ασκεί πειθαρχικό έλεγχο ,υποβάλλει κάθε χρόνο στη συνέλευση έκθεση πεπραγμένων για το εκπαιδευτικό και διοικητικό έργο του ιδρύματος >> (στο ίδιο,σ.415).

Τέλος μπορεί να προεδρεύει οποιουδήποτε συλλογικού οργάνου για την αντιμετώπιση επειγόντων ζητημάτων μετά από απόφαση του Συμβουλίου του ΤΕΙ χωρίς δικαίωμα ψήφου .

Αντιπρόεδρος :Αναπληρώνει τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται .Στις περιπτώσεις που : α) λειτουργούν περισσότερα από είκοσι τμήματα β) έχουν ένα ή περισσότερα παραρτήματα που λειτουργούν εκτός της έδρας του γ) συγκεντρώνουν συνολικό αριθμό σπουδαστών πάνω από δέκα χιλιάδες εκλέγονται δύο Αντιπρόεδροι .

‘Όργανα Σχολής

Τα όργανα της Σχολής είναι :

α) Συμβούλιο :<< απαρτίζεται από το διευθυντή της σχολής ,τους προϊσταμένους των τμημάτων και από εκπροσώπους των σπουδαστών σε ποσοστό 40% των μελών του συμβουλίου ,εκτός από το διευθυντή που είναι μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΠ) και του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠΠ) ή έναν

εκπρόσωπο του Διδακτικού Προσωπικού (ΔΠ),όταν συζητούνται θέματα σχετικά με τα μέλη του ΕΔΙΠ ή του ΔΠ της σχολής ,πλην της υπηρεσιακής τους κατάστασης >> (στο ίδιο,σ.416).

Αρμοδιότητές του : κατανομή πιστώσεων στα τμήματα και εργαστήρια ,επεξεργασία προτάσεων τμημάτων ,αποφάσεις για τη συμμετοχή του γενικού γραμματέα του ΤΕΙ για οργανωτικά θέματα και τοποθετήσεις του ΔΠ και ΕΔΙΠ και συντονισμός εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τμημάτων της σχολής .

β) Διευθυντής : Συντονίζει ,αποφασίζει και εκτελεί .

<< Προϊσταται των υπηρεσιών της σχολής ,καταρτίζει την ημερήσια διάταξη ,προεδρεύει των συνεδριάσεων ,συντονίζει τη δραστηριότητα των τμημάτων της Σχολής ,μέριμνα για την εκτέλεση των αποφάσεων του συμβουλίου της σχολής ,είναι πειθαρχικό όργανο >> (στο ίδιο,σ.416).

Όργανα Τμήματος

Γενική Συνέλευση : αποτελείται από το ΕΠ και ΕΔΙΠ του τμήματος ,εκπροσώπους σπουδαστών σε αριθμό ίσο προς το 40% του αριθμού των μελών ΕΠ και ΕΔΙΠ. Αρμοδιότητες της ότι προβλέπει ο νόμος και ο εσωτερικός κανονισμός ΤΕΙ. Συνέρχεται δύο φορές το χρόνο ,εκτάκτως όταν τη συγκαλεί ο προϊστάμενος τμήματος και αν ζητηθεί γραπτώς από το 1/3 του συνόλου των μελών για επείγοντα πάντα θέματα .

Συμβούλιο :είναι συλλογικό- συντονιστικό- αποφασιστικό και πειθαρχικό όργανο .

Αποτελείται από τον Προϊστάμενο Τμήματος ,υπεύθυνο τομέα ,έναν εκπρόσωπο σπουδαστών ,έναν εκπρόσωπο ΕΤΠ (για θέματα ΕΕΠ).Συντονίζει εκπαιδευτικά και διοικητικά θέματα ,αποφασίζει κατανομή πιστώσεων (δραστηριότητες τμήματος),παίρνει διοικητικές (ατομικές) αποφάσεις και έχει πειθαρχική δικαιοδοσία .

Προϊστάμενος :<< όργανο μονομελές ,καταρτίζει την ημερήσια διάταξη της Γ.Σ. και του Συμβουλίου ,συγκαλεί τα όργανα αυτά και προεδρεύει στις εργασίες τους ,εισηγείται διάφορα θέματα και μέριμνα για την εκτέλεση των αποφάσεων τους .Ο Προϊστάμενος αναπληρώνεται στα καθήκοντά του από έναν υπεύθυνο του Τομέα του Τμήματος που ορίζεται ως αναπληρωτής προϊστάμενος για ένα ακαδημαϊκό θέμα από το συμβούλιο του τμήματος >> (στο ίδιο,σ.417).

Όργανα Τομέα

Γενική Συνέλευση : αποτελείται από το ΕΠ και δύο εκπροσώπους σπουδαστών .

<< Αρμοδιότητες τις να α) εκλέγει τον Υπεύθυνο του Τομέα και τον αναπληρωτή του β) αναθέτει καθήκοντα Υπευθύνου Εργαστηρίου κατά προτεραιότητα σε Καθηγητές ,Αναπληρωτές Καθηγητές ,Επικούςρους Καθηγητές ή Καθηγητές Εφαρμογών του Τομέα ,κατανέμει το διδακτικό έργο και υποβάλλει προτάσεις της Γ.Σ. του Τμήματος σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών >> (στο ίδιο,σ.418).

Υπεύθυνος Τομέα : << Ο Υπεύθυνος του Τομέα έχει ως έργο ιδίως να συντονίζει γενικά το έργο ,να συγκαλεί τη Γ.Σ. του Τομέα ,να καταρτίζει την ημερήσια διάταξη ,να εισηγείται τα θέματα ,να προεδρεύει στις εργασίες τις και να μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων της .>> (στο ίδιο,σ.418).

2.3 Προσωπικό ΤΕΙ

Το προσωπικό του ΤΕΙ χωρίζεται στα τακτικά και στα έκτακτα μέλη .

- Τακτικά είναι : α) εκπαιδευτικό προσωπικό (ΕΠ) β) Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΠ) γ) Διοικητικό Προσωπικό (ΔΠ) δ) Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (ΕΤΠ) ε) Σπουδαστές .
- Έκτακτα είναι : α) Επισκέπτες Καθηγητές β) ΕΠ, γ) ΕΔΠ δ) ΔΠ

Ας τα παρακολουθήσουμε κάθε ένα από αυτά χωριστά :

Α) Εκπαιδευτικό Προσωπικό: έχει κύριο διδακτικό και ερευνητικό έργο ,ανήκει σε μια από τις βαθμίδες του Καθηγητή ΤΕΙ ,Αναπληρωτή Καθηγητή ΤΕΙ ,Επικούρου Καθηγητή ,Καθηγητή Εφαρμογών .Θεωρούνται δημόσιοι λειτουργεί και απολαμβάνουν εγγυήσεις του αρθ.16,παρ.6 του Συντάγματος .

Απαραίτητη προϋπόθεση εκλογής για τις ανώτερες βαθμίδες είναι η κατοχή διδακτορικού διπλώματος .Για τη βαθμίδα του Καθηγητή Εφαρμογών η κατοχή τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών .

<< Τόσο η διδακτορική διατριβή και ο μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών όσο και το ερευνητικό ή επιστημονικό έργο πρέπει να είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο ή την ειδικότητα ,ανάλογα με τη θέση που πρόκειται να πληρωθεί .Τη συνάφεια διαπιστώνει αρχικώς η Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή και τελικώς το οικείο εκλεκτορικό σώμα >> (στο ίδιο,σ.422).

Στην εκλογή μελών ΕΠ ενός τμήματος δικαίωμα ψήφου έχουν όλα τα μέλη ανάλογα με τη βαθμίδα που ανήκει η προς πλήρωση θέση .Συγκροτείται με απόφαση

του συμβουλίου τμήματος ,εκλεκτορικό σώμα από επτά μέλη ΕΠ .Για την εκλογή υποψηφίου απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των εκλεκτόρων που δεν μπορεί να είναι κάτω από πέντε .

Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι είναι πάνω από δύο και δεν υπάρχει πλειοψηφία ,επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία στην ίδια συνεδρίαση μεταξύ των δύο που ισοψήφισαν και όποιος πάρει την απόλυτη πλειοψηφία εκλέγεται .<< Αν κατά την πρώτη συνεδρίαση δεν επιτευχθεί απαρτία του εκλεκτορικού σώματος ,η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται υποχρεωτικά μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την πρώτη συνεδρίαση .Αν και πάλι δεν επιτευχθεί απαρτία ,η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται μέσα σε δεκαπέντε μέρες οπότε αρκεί για την ύπαρξη απαρτίας η παρουσία του 1/3 του συνολικού αριθμού των εκλεκτόρων >> (στο ίδιο,σ.423).

Μέλη ΕΠ διορίζονται με πράξη του προέδρου ΤΕΙ ,δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ,έλεγχος νομιμότητας από τον Υπουργό ΕΠΘ .Η προκήρυξη κενών θέσεων γίνεται από το συμβούλιο τμήματος ,μετά από εισήγηση της Γ.Σ. τομέα ,δημοσίευση και έλεγχο νομιμότητας μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την επόμενη της ημερομηνίας της τελευταίας δημοσίευσης στον ημερήσιο τύπο ,υποβολή αιτήσεων με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά γίνεται στη γραμματεία τμήματος .

<< Η Εισηγητική Επιτροπή την οποία ορίζει το εκλεκτορικό σώμα ,μέσα σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα ημερών υποβάλλει στο Συμβούλιο του Τμήματος γραπτή έκθεση .Μετά πάροδο είκοσι ημερών και όχι αργότερα από τριάντα από τη διανομή της εισηγητικής έκθεσης στα μέλη του σώματος των εκλεκτόρων συγκαλείται μετά από πρόσκληση του Προισταμένου του Τμήματος ,το εκλεκτορικό σώμα .Οι εργασίες του εκλεκτορικού σώματος ολοκληρώνονται με τη σύνταξη πρακτικού >>(στο ίδιο,σ.423).

Καθηγητές και Αναπληρωτές Καθηγητές μπορούν να διορίζονται μόνιμα ,ενώ Επίκουροι Καθηγητές και Καθηγητές Εφαρμογών με τριετή θητεία με τη συμπλήρωση της οποίας έχουν δικαίωμα αίτησης μονιμοποίησης στη θέση της βαθμίδας που κατέχουν .

Αναπληρωτές Καθηγητές και Μόνιμοι Επίκουροι Καθηγητές μετά από τριετή προυπηρεσία έχουν δικαίωμα μετά από προκήρυξη θέσης να ζητήσουν δύο φορές ,ανα τριετή αποχή την εξέλιξη στη βαθμίδα του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο .

Β) Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΔΙΠ): << Τα μέλη του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) των ΤΕΙ ,διορίζονται με τριετή θητεία και προσφέρουν ειδικό

εκπαιδευτικό έργο ,που συνίσταται στη διαδικασία ξένων γλωσσών και φυσικής αγωγής στους σπουδαστές των ΤΕΙ >> (στο ίδιο,σ.424).

Σε κάθε ΤΕΙ ιδρύεται ένα κέντρο ξένων γλωσσών και φυσικής αγωγής (ΚΞΓΦΑ) το οποίο αποτελεί εκπαιδευτική μονάδα επιπέδου τμήματος .Στο ΚΞΓΦΑ ανήκουν οι οργανικές θέσεις μελών ΕΔΙΠ .Όργανα του η Γ.Σ. ,το Συμβούλιο και ο Διευθυντής ,ο οποίος είναι μέλος της Συνέλευσης ΤΕΙ –μετέχει συμβουλευτικά στις συνεδριάσεις του συμβουλίου ,σε θέματα της αρμοδιότητας του ΚΞΓΦΑ.

Γ) Διοικητικό και Λοιπό Προσωπικό

1)Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό :

<< Τα μέλη του ΕΤΠ είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και παρέχουν έργο υποδομής στη λειτουργία των ΤΕΙ προσφέροντας εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες .Οι θέσεις του ΕΤΠ ανήκουν στα τμήματα και κατανέμονται στους τομείς >> (στο ίδιο,σ.425).

Η προκήρυξη θέσεων ,τα απαιτούμενα προσόντα και η επιλογή γίνεται από το συμβούλιο ΤΕΙ .Με την προκήρυξη διορίζονται για διετή δοκιμαστική υπηρεσία στη λήξη της οποίας κρίνεται αν θα μονιμοποιηθεί το εν λόγω προσωπικό ή θα απολυθεί .

2)Διοικητικό Προσωπικό :

<< Το ΔΠ των ΤΕΙ ,συγκροτούν οι διοικητικοί-τεχνικοί και βοηθητικοί υπάλληλοι του ιδρύματος .Τα μέλη ΔΠ είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και για όλα τα θέματα της υπηρεσιακής τους κατάστασης αλλά και για τα ασφαλιστικά και υγειονομικής περίθαλψης θέματα εφαρμόζονται οι κείμενες για τους δημοσίους υπαλλήλους διατάξεις >> (στο ίδιο,σ.426).

Γενικός Γραμματέας διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος (ως προϊστάμενος) ,πρόϊσταται ως ο ανώτερος διοικητικός υπάλληλος των ΤΕΙ- διευθύνει οικονομικές – διοικητικές –τεχνικές υπηρεσίες ,εποπτεύει τις γραμματείες σχολών (διοικητικοί και γραμματική υποστήριξη) ,ασκεί καθήκοντα εκκαθαριστή αποδοχών του προσωπικού .

Διορίζεται με πράξη του Υπουργού ΕΠΘ μετά από πρόταση της Συνέλευσης ΤΕΙ για τριετή δοκιμαστική θητεία ,που στη λήξη της κρίνεται η μονιμοποίησή του από τη Συνέλευση ΤΕΙ .

2.4 Εισαγωγή στα ΤΕΙ (όργανα σπουδών)

Ας ξεκινήσουμε σε αυτό το υποκεφάλαιο να αναλύουμε το διδακτικό έργο των ΤΕΙ ,το οποίο αποτελείται από εξαμηνιαία μαθήματα –θεωρητικές διδασκαλίες ,πρακτικές –φροντιστηριακές –εργαστηριακές ασκήσεις ,σεμινάρια ,επισκέψεις σε παραγωγικές εγκαταστάσεις ,πτυχιακές εργασίες ,άσκηση στο επάγγελμα .

Όσων αφορά το περιεχόμενο σπουδών ,περιλαμβάνει την αποστολή και το αντικείμενο σπουδών του τμήματος ,γνωστικούς στόχους σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αντίστοιχου προς το τμήμα επαγγέλματος και τέλος δομή σπουδών .

<< Η διάρκεια σπουδών στα τμήματα των ΤΕΙ είναι κατά κανόνα οκτώ εξάμηνα και περιλαμβάνει τον αριθμό των εξαμηνιαίων προγραμμάτων διδασκαλίας και το εξάμηνο εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας ,κατά τη διάρκεια του οποίου μπορεί να πραγματοποιείται και η καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη άσκηση στο επάγγελμα >> (στο ίδιο,σ.427).

Το περιεχόμενο σπουδών περιλαμβάνει την αποστολή και το αντικείμενο σπουδών του Τμήματος τους γνωστικούς στόχους σύμφωνα πάντα με τις απαιτήσεις του αντίστοιχου προς το τμήμα επαγγέλματος ,δομή σπουδών .Η διάρκεια σπουδών είναι οκτώ εξάμηνα .Εξάμηνα προγραμμάτων διδασκαλίας και τα εξάμηνα πρακτικής άσκησης και πτυχιακής εργασίας μέσα από τα οποία αποκτάται το πτυχίο και η δυνατότητα άσκησης επαγγέλματος .

<< Σε κάθε τμήμα μπορούν να καθοριστούν επιμέρους κατευθύνσεις ,οι οποίες χαρακτηρίζονται από τα κατά επιλογή υποχρεωτικά μαθήματα ,ενώ οι σπουδές σε κάθε κατεύθυνση καταλήγουν στο βασικό πτυχίο του Τμήματος >> (στο ίδιο,σ.427).

Όσων αφορά το πρόγραμμα σπουδών αυτό αποτελείται από υποχρεωτικά μαθήματα ,κατά επιλογή υποχρεωτικά και προαιρετικά .Ενδεικτική κατανομή υποχρεωτικών μαθημάτων με αντίστοιχο περιεχόμενο και ώρες εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε εξάμηνα σπουδών που ανταποκρίνονται στην αλληλουχία προαπαιτούμενων και εξαρτημένων από αυτά μαθημάτων .

Κατάρτιση του προγράμματος σπουδών γίνεται από τη Γ.Σ. και αναθεωρείται το αργότερο κάθε δύο χρόνια .Ας πούμε λίγα λόγια σε αυτό το σημείο για τον κανονισμό σπουδών .

Η εισαγωγή στα ΤΕΙ γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις εισαγωγής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης .Το διδακτικό εξάμηνο αποτελείται από δεκαπέντε πλήρεις εβδομαδιαίες διδασκαλίες και δύο εξεταστικές περιόδους ,δύο βδομάδες η κάθε μια .

Η δεύτερη εξεταστική εαρινού εξαμήνου ξεκινάει το πρώτο δεκαπενθήμερο Σεπτεμβρίου του επομένου διδακτικού έτους .Η φοίτηση όλων των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και σε περίπτωση αποτυχίας επαναλαμβάνονται .Τον κανονισμό σπουδών καταρτίζει η Γ.Σ του ΤΕΙ με απόφαση των 2/3 του συνόλου των μελών ,η έγκριση νομιμότητας και πληρότητας γίνεται από τον Υπουργό ΕΠΘ .

<< Σε κάθε Σχολή των ΤΕΙ λειτουργεί ένας σπουδαστικός σύλλογος υπό τη μορφή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου .Σημειώνεται ότι οι εκπρόσωποι των σπουδαστών στα συλλογικά όργανα και τα ειδικά σώματα εκλεκτόρων ,εκλέγονται αναλογικά από τα μέλη των συλλόγων που ανήκουν κατά τις ετήσιες εκλογές τους .Στην περίπτωση εκπροσώπησης σε επίπεδο Τομέα ή Τμημάτων η εκλογή των εκπροσώπων γίνεται μεταξύ των σπουδαστών των τμημάτων ή των τομέων .

Στους σπουδαστές των ΤΕΙ χορηγούνται δωρεάν τα διδακτικά βιβλία και οι διδακτικές σημειώσεις για τα μαθήματα που παρακολουθούν >> (στο ίδιο,σ.429,αρθ.29 του ν.1404/83 όπως ισχύει) .

Τέλος πριν μιλήσουμε για τα προγράμματα σπουδών επιλογής (ΠΣΕ) ας αναφερθούμε στη σπουδαστική μέριμνα των ΤΕΙ .Σύμφωνα με το αρθ.31,παρ.1 του ν.1404/83 ιδρύεται << σπουδαστική λέσχη >> η οποία είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου .Σκοπός της ,η υλοποίηση σπουδαστικών παροχών και διευκολύνσεις .Μέριμνά της η διαβίωση και η πολιτιστική καλλιέργεια .

Αποτελείται από το διοικητικό συμβούλιο το οποίο απαρτίζεται από τον πρόεδρο ΤΕΙ ,τον αναπληρωτή πρόεδρο και ίσο αριθμό μελών ΕΠ και σπουδαστών .Πόροι της Λέσχης προέρχονται από Επιχορηγήσεις του Κράτους ,αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων και εγκαταστάσεων ,δωρεές ,κληρονομίες ,κληροδοσίες κ.α. Μεριμνά για τη σίτιση ,στέγαση ,υποτροφίες ,άτοκα δάνεια και οικονομικές ενισχύσεις πάντα με κριτήριο την οικονομική κατάσταση και την επίδοση των σπουδών του κάθε σπουδαστή .

2.4.1) Προγράμματα Σπουδών Επιλογής

Η θεσμοθέτηση των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής αρχικά έγινε με το αρθ.2,παρ.6,εδ.ά του ν.2525/97(Α 188) αργότερα με το αρθ.3 του ν.2752/99(Α 248) καταργήθηκαν λόγω αναμόρφωσης νομικού καθεστώτος προγραμμάτων.

Με το αρθ.1,παρ.1του ν.2752/99 θεσπίζονται τα ΠΣΕ σε ΑΕΙ και ΤΕΙ για παράλληλη λειτουργία με τα υφιστάμενα σε αυτά ΠΣ. Σκοπός των ΠΣΕ ,η εφαρμογή δια βίου εκπαίδευσης στη τριτοβάθμια ,συνεχή εκπαίδευση ,διαρκή επιμόρφωση κατόχων τίτλου απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου ή άλλου ισότιμου αντίστοιχου δευτεροβάθμιας εσωτερικού ,διεύρυνση εκπαιδευτικών επιλογών .Δυνατότητα πραγματοποίησης μερικών ή ολόκληρων σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ,σε όσους δεν είχαν ή δεν χρησιμοποιούν τη δυνατότητα αυτή ,συνεχή ανανέωση ,εκσυγχρονισμό ,βελτίωση γνώσεων και δεξιοτήτων ,επαγγελματική σταδιοδρομία συνέπεια εξέλιξης Επιστήμης και Τεχνολογίας .

Τα όργανα διοίκησης των ΠΣΕ είναι τα παρακάτω :

1)Συνέλευση :Ανώτατο όργανο διοίκησης ,αποτελείται από μέλη ΔΕΠ ή ΕΠ τα οποία δεν μπορούν να είναι πάνω από τριάντα ή κάτω από έντεκα .Σε περίπτωση που είναι κάτω από έντεκα συμπληρώνονται μέλη ,με άλλου συναφούς γνωστικού αντικειμένου άλλου ή άλλων ΑΕΙ ή ΤΕΙ με απόφαση συγκλήτου ή συμβουλίων ΑΕΙ-ΤΕΙ .Σε περίπτωση που είναι πάνω από τριάντα μέλη γίνεται κλήρωση με ευθύνη του προέδρου ή προισταμένου τμήματος και πρύτανη ή προέδρου ΑΕΙ-ΤΕΙ .

Τέλος συμμετέχουν φοιτητές –σπουδαστές που είναι εγγεγραμμένοι στο ΠΣΕ .Λαμβάνονται αποφάσεις για κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία προγράμματος σπουδών .

2)Πρόεδρος : Είναι μονομελές όργανο. Συγκαλεί τη Συνέλευση ,καταρτίζει την ημερήσια διάταξη ,προεδρεύει και διευθύνει τις συνεδριάσεις ,έχει ευθύνη για τη λειτουργία της Συνέλευσης ,μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων ,εκπροσωπεί τη συνέλευση εντός και εκτός ΑΕΙ ή ΤΕΙ ,συμμετέχει στη Σύγκλητο .

Τον πρόεδρο απόντα ή κωλύμενο ή όταν λείπει αντικαθιστά ο Αναπληρωτής Πρόεδρος ,ο οποίος ασκεί επίσης όσες αρμοδιότητες του μεταβιβάζει ο πρόεδρος του προγράμματος .

3)Διευθυντής : Εκλέγεται από Συνέλευση του ΠΣΕ είναι μέλος ΔΕΠ ή ΕΠ .Διευθυντής μπορεί να είναι και ο πρόεδρος ,έχει την ευθύνη εφαρμογής του ΠΣΕ . Στο σημείο αυτό ας αναφερθούμε στην οργάνωση και λειτουργία των ΠΣΕ των οποίων την ευθύνη έχουν τα ΑΕΙ και ΤΕΙ .

Τα ΠΣΕ στηρίζονται στις προτάσεις για την εκπόνηση των προγραμμάτων ,οι οποίες διαβιβάζονται προς έγκριση στο ΥΠΕΠΘ ,από τον πρότανη όσων αφορά τα ΑΕΙ και τον πρόεδρο στα ΤΕΙ εντός προθεσμίας πάντα ενός μηνός .

<< Κάθε πρόταση ΠΣΕ πρέπει να περιλαμβάνει το αντικείμενο του προγράμματος ,τον τίτλο του προγράμματος και του απονεμόμενου πτυχίου ,την ελάχιστη υποχρεωτική διάρκειή φοίτησης στο πρόγραμμα ,το περιεχόμενο και τη δομή του προγράμματος ,την κάλυψη των διδακτικών αναγκών ,το ποσοστό εισαγωγής ανα κατηγορία υποψηφίων,κ.α.>> (στο ίδιο,σ.435).

Τέλος ας πούμε λίγα λόγια όσων αφορά στις εγγραφές και τη φοίτηση στα ΠΣΕ .

Γίνονται δεκτοί υποψήφιοι ηλικίας άνω των εικοσιτριών ετών .έλληνες ή αλλοδαποί ,κάτοχοι απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου ή ισότιμου –αντίστοιχου τίτλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης εσωτερικού ή εξωτερικού που ανήκουν στις κατηγορίες:

- α) κάτοχοι απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου ή συμμετέχοντες στις γενικές εξετάσεις (όσο διεξάγονται)
- β) φοιτητές /σπουδαστές ΑΕΙ-ΤΕΙ αναγνωρισμένου ιδρύματος εξωτερικού
- γ) φοιτητές /σπουδαστές Ελληνικών ΑΕΙ-ΤΕΙ
- δ) Πτυχιούχοι ΑΕΙ-ΤΕΙ
- ε) κάτοχοι απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου που δεν ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες

Η επιλογή γίνεται βάση κριτηρίων και ανάλογα με το συντελεστή βαρύτητας .Οι εγγραφές μετά από αίτηση υποψηφίων στα ΠΣΕ και εγγραφές στα μαθήματα .Γίνεται επιλογή εννέα μαθημάτων ανά έτος και η επιτυχής φοίτηση οδηγεί στην απόκτηση πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ΑΕΙ-ΤΕΙ και βεβαίωση σπουδών μεμονομένων μαθημάτων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

<< Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) ιδρύθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν.2083/92 (Α 159),όπως ισχύει .Οι αρχικές αδυναμίες ,οργανωτικές και λειτουργικές ,οδήγησαν το νεότερο νομοθέτη να θεραπεύσει με νέες ρυθμίσεις τις επισημανθείσες ελλείψεις του προισχύσαντος νομικού καθεστώτος και παράλληλα << να καταστήσει το ΕΑΠ εφάμιλλο των αλλοδαπών ανοιχτών πανεπιστημίων>> (στο ίδιο,σ.436).

Με νέες ρυθμίσεις του ν.2552/97(Α 266) το ΕΑΠ είναι αυτοτελές και αυτοδιοικούμενο ΑΕΙ με τη μορφή νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ,υπό την εποπτεία του Υπουργού ΕΠΘ.

<< Κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 ,παρ.2 του ίδιου νόμου έδρα του ΕΑΠ ορίζεται η Πάτρα >> (στο ίδιο,σ.436).

Σύμφωνα με το αρθ.27 του ν. 2083/92 αποστολή του ΕΑΠ είναι η επιμόρφωση και μετεκπαίδευση πολιτών ,μορφές εκπαίδευσης με τη μη αναγκαία συνεχή παρακολούθηση και πραγματοποίηση φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων .Τέλος παρέχεται χρήση τεχνικών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης .

Σύμφωνα με το αρθ.1,παρ.3 του ν.2552/97 επιπλέον αποστολή του ΕΑΠ είναι η εξ αποστάσεως παροχή προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης ,επιμόρφωση

,προαγωγή επιστημονικής έρευνας ,ανάπτυξη τεχνολογίας και μεθοδολογίας ,πάντα σε ένα πεδίο μετάδοσης γνώσης από απόσταση .

Οργανωτικές Δομές ΕΑΠ :

<< Βασική λειτουργική μονάδα του ΕΑΠ είναι η Θεματική Ενότητα (ΘΕ) ,η οποία καλύπτει ένα διακεκριμένο γνωστικό αντικείμενο σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο .Σημειώνεται επίσης ότι η Θεματική Ενότητα περιλαμβάνει τρία εξαμηνιαία μαθήματα ,με διδακτέα ύλη που αντιστοιχεί σε διδακτέα ύλη μαθημάτων τριών ωρών διδασκαλίας την εβδομάδα >> (στο ίδιο,σ.437).

Το ΕΑΠ αποτελείται από Σχολές Κοινωνικών Επιστημών –Ανθρωπιστικών Σπουδών –Θετικών /Τεχνολογικών Επιστημών –Εφαρμοσμένων Τεχνών .Οι σχολές δημιουργούν Θεματικές Ενότητες ,κάθε πρόγραμμα σπουδών είναι συνδυασμός θεματικών ενοτήτων ψηφίζεται με απόφαση της Συγκλήτου ύστερα πάντα από πρόταση της Κοσμητείας και εγκρίνεται από το ΥΠΕΠΘ.

<< Η διδασκαλία της Θ.Ε. γίνεται από την αντίστοιχη Ομάδα Διδακτικού Προσωπικού (ΟΔΠ) ,η οποία αποτελείται από μέλη ΔΕΠ του ΕΑΠ ,καθώς και αριθμό μελών Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΣΕΠ) του ΕΑΠ ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος σπουδών .Με απόφαση της Κοσμητείας ορίζεται ένα μέλος ΔΕΠ του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου που ανήκει στην Ομάδα Διδακτικού Προσωπικού ως συντονιστής .(στο ίδιο,σ.438).

Διοίκηση ΕΑΠ :

<< Τα όργανα διοίκησης του ΕΑΠ είναι : α) Σύγκλητος β) Πρύτανης γ) Αντιπρύτανης δ) Κοσμητείες και ε) Κοσμήτορες >> (στο ίδιο,σ.439).

- **Σύγκλητος :**Το ανώτατο όργανο διοίκησης του ΕΑΠ αρμοδιότητες ορίζονται από τις αντίστοιχες κείμενες διατάξεις περί ΑΕΙ ,το ίδιο και το Πρυτανικό Συμβούλιο .Αποτελείται από τον Πρύτανη ,τον Αντιπρύτανη ,Κοσμήτορες και από 1 μέλος ΔΕΠ από κάθε σχολή .

_<< χρέη Γραμματέα της Συγκλήτου ασκεί ο Προϊστάμενος του Τμήματος Ακαδημαϊκών Οργάνων του ΕΑΠ .Η εκλογή μελών ΔΕΠ που μετέχουν στη Σύγκλητο γίνεται με μυστική ψηφοφορία για ένα έτος από το σύνολο των μελών ΔΕΠ του ΕΑΠ κάθε σχολής >> (στο ίδιο,σ.438).

- **Πρύτανης :** Οι αρμοδιότητες ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις περί ΑΕΙ .Σε τυχόν απουσία /κώλυμα /ελλείπει αναπληρώνεται από τον Αντιπρύτανη .Η

εκλογή Πρύτανη και Αντιπρύτανη γίνεται με μυστική ψηφοφορία για μια τριετία από εκλεκτορικό σώμα το οποίο αποτελείται από : σύνολο μελών ΔΕΠ του ΕΑΠ ,εκπροσώπων διοικητικών υπαλλήλων (πλην εκείνων που εργάζονται με σύμβαση έργου) 5% μελών ΔΕΠ του ΕΑΠ .Υποψήφιοι για θέση μπορούν να είναι καθηγητές μέλη ΔΕΠ του ΕΑΠ .

- **Αντιπρύτανης** :<< είναι μονομελές όργανο διοίκησης του ΕΑΠ ,αναπληρώνει τον Πρύτανη ,απόντα ή κωλύμενο ή όταν ελλείπει .Είναι αρμόδιος για οικονομικές υποθέσεις και ασκεί όσες αρμοδιότητες του μεταβιβάζει ο Πρύτανης .Εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία ,όπως και παραπάνω αναφέρθηκε και η θητεία του είναι ίδια με εκείνη του Πρύτανη >> (στο ίδιο,σ.439).
- **Κοσμήτορες**:είναι οι Επικεφαλής των σχολών .Προίστανται της σχολής και οι αρμοδιότητες τους ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις περί ΑΕΙ για τον πρόεδρο τμήματος και κοσμήτορα σχολής εκλέγεται για δύο έτη ,με μυστική ψηφοφορία εκλεκτορικού σώματος ,που αποτελείται από σύνολο μελών ΔΕΠ του ΕΑΠ ,που ανήκουν στην οικεία σχολή .Η διαδικασία εκλογής κοσμήτορα και αναπληρωτή κοσμήτορα γίνεται όπως η εκλογή Πρύτανη ΑΕΙ .

Κοσμητείες :το ανώτατο όργανο Σχολής .Αποτελείται από τον Κοσμήτορα και όλα τα μέλη ΔΕΠ .Έργο της να μεριμνά για την ομαλή λειτουργία των Θεματικών Ενοτήτων και των προγραμμάτων σπουδών .

<< Κατανέμει τις θεματικές ενότητες στα προγράμματα σπουδών ,τις πιστώσεις που της παρέχει η Σύγκλητος ,εισηγείται στη Σύγκλητο τη λειτουργία νέων θεματικών ενοτήτων και προγραμμάτων σπουδών ή την κατάργηση παλαιών >> (στο ίδιο,σ.439).

Ας πούμε λίγα λόγια και για το διδακτικό προσωπικό του ΕΑΠ .Αποτελείται από το ΔΕΠ και το ΣΕΠ .Έργο του είναι η εξ αποστάσεως διδασκαλία ,η επιστημονική έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο προγράμματος σπουδών ,η ανάπτυξη της εκπαίδευσης ,πληροφοριακού υλικού και υλικού αξιολόγησης .

Το ΔΕΠ αποτελείται από Καθηγητές ,Αναπληρωτές Καθηγητές ,Επικουρους Καθηγητές και Λέκτορες .Το καθεστώς ,τα προσόντα και οι προϋποθέσεις εκλογής διέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις για τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ .Οι θέσεις προκηρύσσονται μετά από εισήγηση της Κοσμητείας και απόφαση της Συγκλήτου του ΕΑΠ ,μετά από έγκριση του ΥΠΕΠΘ και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως .

3.1 Εργαστήριο – Εκπαιδευτικού Υλικού και Εκπαιδευτική Μεθοδολογίας

<< Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.7 του ν.2552/1997,όπως ισχύει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση βασίζεται στην ανάπτυξη κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού ,κατάλληλων μεθόδων για τη μετάδοση της γνώσης από απόσταση πληροφοριακού υλικού ,καθώς και εντύπων και μεθόδων συνεχούς αξιολόγησης φοιτητών >> (Πουλής ,σ.442).

Ένα μέλος ΔΕΠ του εργαστηρίου το διευθύνει για μια τριετία ,ενώ ένα άλλο μέλος ασκεί καθήκοντα αναπληρωτή διευθυντή .Στελεχώνεται από δύο μέλη ΔΕΠ του ΕΑΠ ο πρώτος έχει ειδικευση στο πεδίο μάθησης ,ανοιχτής παιδείας και εκπαίδευσης ανηλίκων .Το δεύτερο μέλος έχει εξειδίκευση στη χρησιμοποίηση σύγχρονης τεχνολογίας .

Πόροι του εργαστηρίου είναι ο τακτικός προϋπολογισμός ,δημόσιες επενδύσεις ,ευρωπαϊκά –διεθνή-διακρατικά προγράμματα ,έσοδα από έρευνες –μελέτες – παροχή υπηρεσιών –πληροφοριών ,έσοδα από αξιοποίηση περιουσίας κ .α .Στο ΕΑΠ έχει συσταθεί μια Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Λογαριασμού ,η οποία αποτελείται από τον Αντιπρύτανη ως πρόεδρος ,κοσμήτορες σχολών ,προϊστάμενοι διοικητικών υπηρεσιών ,γραμματέας επιτροπής ο προϊστάμενος τμήματος ΔΕΠ .

<<Σχετικά με τη λειτουργία και διαχείριση του εν λόγω λογαριασμού ,καθώς και τα καθήκοντα της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ΑΕΙ >> (στο ίδιο,σ.442).

3.2 Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ)

<< Κατά τις διατάξεις του αρθ.16,παρ.5 του Ισχύοντος Συντάγματος : << Η ανώτατη εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση .Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους ,έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους >>(στο ίδιο,σ.443).

<< Με τις διατάξεις του αρθ.4 του ν.3027/2002 (Α 152) ιδρύθηκε στην Αθήνα η Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙΤΕ) .Η σχολή αυτή είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου πλήρως αυτοδιοικούμενο

,σύμφωνα με την παραπάνω συνταγματική διάταξη καθώς και τις διατάξεις του ν.3027/2002 και του Εσωτερικού Κανονισμού της >> (στο ίδιο ,σ.443).

Αποτελείται από τα παρακάτω τμήματα :

- α) Τμήμα Εκπαιδευτικών Ηλεκτρολογίας
- β) Τμήμα Εκπαιδευτικών Ηλεκτρονικής
- γ) Τμήμα Εκπαιδευτικών Μηχανολογίας
- δ) Τμήμα Εκπαιδευτικών Πολιτικών Δομικών Έργων
- ε) Τμήμα Εκπαιδευτικών Πολιτικών Δομικών Υποδομής
- στ) Γενικό Τμήμα Παιδαγωγικών Μαθημάτων
- ζ) Γενικό Τμήμα Γενικών Μαθημάτων

Τα τμήματα λειτουργούν σύμφωνα με το αρθ.5,παρ.3,ν.1404/1983 και δεν χορηγούν πτυχίο .Αποστολή της ΑΣΠΑΙΤΕ προβλέπεται από το αρθ.1 του ν.1401/83 ,όπως επίσης είναι και η παράλληλη παροχή παιδαγωγικής εκπαίδευσης στους σπουδαστές ,προαγωγή εφαρμοσμένης έρευνας στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία και την Παιδαγωγική,παροχή κατάρτισης ,επιμόρφωσης ή εξειδίκευσης.

Η λειτουργία της διέπεται από το ν. 1404/83 και η νομοθεσία των ΤΕΙ ,όσων αφορά τη διάρκεια, οργάνωση σπουδών ,θέματα σπουδαστών και πάσης φύσεως προσωπικό. Ο ν.1404/83 διαφοροποιείται όσων αφορά τη λειτουργία και οργάνωση (σε σχέση με τα ΤΕΙ).

Όργανα της όμοια ,όπως ορίζονται στα άρθρα 10 και 11 του ίδιου νόμου με τη διαφορά πως αντί των διευθυντών σχολών μετέχουν οι Προϊστάμενοι Τμημάτων Σχολών .Η Υπηρεσία Διοικητικών Μεριμνών συγκροτείται από τον εσωτερικό κανονισμό .ΚΕΓΑ δεν λειτουργεί .Σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ.7-12,15 του ν.2530/97 έχουν εφαρμογή θέματα εκπαιδευτικού προσωπικού ΤΕΙ ,ανάλογη η εφαρμογή όσων αφορά το εκπαιδευτικό και ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό της ΑΣΠΑΙΤΕ .

Η απόκτηση του πτυχίου δίνει δικαίωμα διδασκαλίας στην ειδικότητα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση .Κάτοχοι πτυχίου ΑΣΠΑΙΤΕ ,για να αποκτήσουν πτυχίο ΤΕΙ αντίστοιχο ,απαιτούνται δύο εξάμηνα φοίτησης σε ΤΕΙ ή σε ειδικό πρόγραμμα σχολής .

<< Ένα άλλο σημείο σχετικό με τη λειτουργία της ΑΣΠΑΙΤΕ ,είναι ότι μέχρι την έναρξη αυτοδυναμίας της ,η διοίκηση και η διαχείριση της Σχολής ,ασκούνται από Επταμελή Διοικούσα Επιτροπή ,η οποία αποτελείται από μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων

,ΕΠΤΕΙ ή άλλα πρόσωπα κύρους από το χώρο των επιστημών ,των γραμμάτων και των τεχνών >> (στο ίδιο,σ.444).

3.3 Ανώτατα Στρατιωτικά –Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Τα Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα είναι ισότιμα ιδρύματα πανεπιστημιακού τομέα ανώτατης εκπαίδευσης .Με ισότιμη εκπαίδευση και ισότιμα πτυχία ανώτατης εκπαίδευσης .

Σκοπός των ΑΣΕΙ α) να παράγουν και να μεταδίδουν γνώση στους σπουδαστές μέσω της έρευνας και διδασκαλίας στρατιωτικής ,ναυτικής ,αεροπορικής επιστήμης και τεχνολογίας β) η ανάπτυξη στρατιωτικών αρετών και στρατιωτικής αγωγής .Διαμόρφωση αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων με στρατιωτική συνείδηση και μόρφωση ανωτάτου επιπέδου και διοργάνωση με Πανεπιστημιακά προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας σε τομείς ενδιαφέροντος Ενόπλων Δυνάμεων .

Τα ΑΣΕΙ αποτελούνται από α) Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων (ΣΣΕ) ,Σχολή Ναυτικών Δοκίμων (ΣΝΔ) και τη Σχολή Ικάρων (ΣΙ).η φοίτηση ορίζεται ως τετραετή και διαιρείται σε ακαδημαϊκά εξάμηνα .Την εποπτεία των Σχολών ασκεί ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας δια των οικείων Γενικών Επιτελείων .

Οργανωτικές Δομές

<< Θα πρέπει καταρχήν να σημειωθεί ότι βασική λειτουργική μονάδα των ΑΣΕΙ είναι το τμήμα ,το οποίο αποτελεί βασική εκπαιδευτική μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης .Ειδικότερα στη ΣΣΕ λειτουργεί Τμήμα Στρατιωτικών Επιστημών με κατευθύνσεις Όπλων και Σωμάτων ,στη ΣΝΔ Τμήμα Ναυτικών Επιστημών με κατευθύνσεις Μάχινων και Μηχανικών και στη ΣΙ λειτουργεί Τμήμα Αεροπορικών Επιστημών με κατευθύνσεις Ιπτάμενων και Μηχανικών >> (στο ίδιο,σ.446).

Όργανα διοίκησης είναι : ο Διοικητής ,το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο ,ο Διευθυντής Εκπαίδευσης ,ο Κοσμήτορας και οι Διευθυντές των Τομέων .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

« Οι συντελεστές που εμπλέκονται στην προσπάθεια αυτή της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών είναι η Φύση ,το Κεφάλαιο και η Εργασία .Συμπληρωματικών όμως ,θα μπορούσαμε να προτείνουμε και τις πρώτες ύλες ,τα αποθέματα ,την τεχνολογία ,την παραγωγικότητα και την επιχειρηματικότητα .Στην οικονομική επιστήμη ,η εργασία ταυτίζεται με την έννοια της απασχόλησης ,δηλαδή με την προσφερόμενη εργασία από τον Άνθρωπο .Η συμβολή του συντελεστή εργασία στην παραγωγική διαδικασία εξαρτάται κυρίως από το μέγεθος του πληθυσμού μιας χώρας ,την κατάσταση της υγείας του και το επίπεδο της εκπαίδευσης αυτού .Έτσι η ποιοτική στάθμη της υγείας και το επίπεδο της εκπαίδευσης του πληθυσμού μιας χώρας συμβάλλουν θετικά στην άνοδο της παραγωγής μέσω της αποφυγής της απώλειας ανθρωποωρών απασχόλησης και μέσω της βελτίωσης της παραγωγικότητας των παρεχομένων υπηρεσιών από το εργατικό δυναμικό της χώρας και συναποτελούν τους << ανθρώπινους πόρους ή το ανθρώπινο κεφάλαιο >> (Μάρδας ,σ.48).

Θα πρέπει να τονιστεί πως το οικονομικό σύστημα πάντα καθορίζεται από τις συνθήκες που επικρατούν σε μια συγκεκριμένη περίοδο και συγκεκριμένο τόπο και η οποία επηρεάζει Παγκόσμια γεγονότα σαν αλυσιδωτή αντίδραση .Φιλοσοφίες ,ιδεολογίες ,θρησκευτικές και πολιτικές αντιλήψεις είναι μερικές από τις αντιλήψεις και πεποιθήσεις μελών που εκφράζονται σε δημοκρατικό πάντα επίπεδο .Ακόμα και στην εκπαίδευση η ανώτερες πεποιθήσεις μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της .

<< Το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι ένα μέρος των ανθρωπίνων όρων .Η εκπαίδευση ,η υγεία και η κοινωνική ασφάλιση ,που αναμφισβήτητα συναποτελούν το κύριο μέρος του ανθρώπινου κεφαλαίου είναι έννοιες που αντιπροσωπεύουν τις βασικές ανάγκες του ατόμου και η ικανοποίησή τους χαρακτηρίζει ,βασικά την ανάπτυξη .Στους Ανθρώπινους Πόρους αποδίδεται ένας θετικός ρόλος για την οικονομική ανάπτυξη ,ενώ η σχέση ανθρωπίνων πόρων και οικονομίας παραμένει μέχρι ενός βαθμού διφορούμενη >> (στο ίδιο,σ.49).

<< Στο τέλος του 17^{ου} αιώνα ο William Petty στο έργο του << Verbum Sapienti>> ερευνά την οικονομική πλευρά του τομέα της υγείας .Αργότερα στις αρχές του 20^{ου} αιώνα τα προβλήματα της υγείας και εκπαίδευσης μπήκαν στη σφαίρα της οικονομίας και ειδικά της κοινωνικής οικονομίας από τους ειδικούς της << οικονομίας της εργασίας >> .Σήμερα η περιοχή της υγείας και της εκπαίδευσης είναι ένα πεδίο καθαρά διεπιστημονικό που ερευνάται από οικονομολόγους ,γιατρούς ,στατιστικούς ,εκπαιδευτικούς ,νομικούς ,ψυχολόγους ,κοινωνιολόγους ,νοσηλευτικούς ,διοικητικούς .

Η οικονομία της υγείας και της εκπαίδευσης μπορεί να οριστεί ως προσπάθεια εφαρμογής του οικονομικού τόσο στο επίπεδο του προγραμματισμού όσο και στο επίπεδο της διαχείρισης ή διοίκησης των ιδρυμάτων υγείας και εκπαίδευσης .Η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας δεν μπορεί να ερμηνευτεί σε συνάρτηση μόνο με οικονομικούς παράγοντες .Οι οικονομικές δυνάμεις οφείλουν να ερμηνεύονται μέσα σε ένα πλαίσιο κοινωνικοοικονομικό ,που πρέπει κάθε χώρα να λαμβάνει υπόψη ,για την οικονομική της ανάπτυξη και να σχετίζονται με τους εξής παράγοντες : τη δικαιοσύνη ,το επίπεδο εκπαίδευσης ,τη θρησκεία ,την κοινωνική προστασία κτλ.>> (στο ίδιο,σ.49-50).

<< Το οικονομικό πρόβλημα είναι να γνωρίζουμε την αποτελεσματικότητα των παραγόντων υγείας και εκπαίδευσης ,το κόστος αυτών καθώς επίσης και ποιο είναι το μέσο ,το πλέον οικονομικό ,για να λάβουμε ένα ορισμένο αποτέλεσμα ή αλλιώς ένα προϊόν υγείας ή ένα εκπαιδευτικό προϊόν .Ένα πρόγραμμα υγείας ή ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνιστά ένα προσδιορισμένο κύκλο δραστηριοτήτων ,που είναι σχετικός με τη φύση και την επέκταση των υφισταμένων προβλημάτων υγείας και εκπαίδευσης των οποίων η σπουδή προσδιορίζει τις λογικές προτεραιότητες είναι όμως επίπονη υπόθεση για τον προγραμματιστή ο προσδιορισμός των προτεραιοτήτων .Αυτή η δουλειά είναι το κέντρο της εργασίας του ,δεδομένου ότι εφάπτεται άμεσα με τον παράγοντα << κοινωνικό κέρδος >> που τελικά σε πολλά

σημεία ,δεν είναι εύκολο να εκτιμηθεί .Στον τομέα της στρατηγικής του προγραμματισμού ,μπορούμε να πούμε ότι η δυσκολία των μεθόδων της σύγχρονης ιατρικής και παιδείας είναι στη βάση ένα από τα μεγάλα προβλήματα του καιρού μας .Ο προγραμματισμός οφείλει να επιτρέψει μια καλύτερη χρησιμοποίηση των πηγών αλλά δεν πρέπει παρά η παρουσία των οικονομολόγων και των άλλων σχετικών επιστημόνων κοντά στους ειδικούς να γεννάται με τη φροντίδα του ορθολογισμού των δαπανών δημόσιας υγείας και εκπαίδευσης .

Ο κοινωνικός προγραμματισμός στην Ελλάδα έχει να αντιμετωπίσει πολλά και μεγάλα προβλήματα είναι γνωστό ότι η κοινωνική προστασία του Ελληνικού λαού παρουσιάζει καθυστέρηση ,είναι ποιοτικά και ποσοτικά ανεπαρκής και η κοινωνική δικαιοσύνη δεν βρίσκει τη θέση που της ταιριάζει στο χώρο της προστασίας αυτής .Ιδιαίτερα οι κοινωνικές και γεωγραφικές ανισότητες χαρακτηρίζουν το σύστημα περίθαλψης και εκπαίδευσης στην Ελλάδα >> (στο ίδιο,σ.50-51).

4.2 Κοινωνιολογία του Εκπαιδευτικού Φαινομένου

Η αγωγή έχει βασική θέση σε όλες τις μορφωτικές και διδακτικές δομές και λειτουργίες .Η ανάπτυξη του ανθρώπου ψυχική και πνευματικοί είναι οι κύριοι στόχοι της .Επίσης και οι σχέσεις των ανθρώπων με το κοινωνικοπολιτικό περιβάλλον .

<< Στην καθημερινή χρήση της λέξης << παιδεία >> εννοούμε ενέργειες και διαδικασίες με τις οποίες προσπαθούν ,οι μεγάλοι στην ηλικία ,να επέμβουν στη ζωή των νέων ,με τελικό στόχο την ενίσχυση ή την υποκίνηση διαδικασιών μάθησης ,που έχουν σκοπό να φέρουν ως αποτέλεσμα ορισμένες διαθέσεις και τρόπους συμπεριφοράς .Στις τελευταίες δεκαετίες ,σε αρκετές χώρες του κόσμου η παιδεία απευθύνεται και σε ενήλικους και οργανώνονται ανάλογα εκπαιδευτικά προγράμματα >> (στο ίδιο,σ.139).

Και όμως αναρωτηθείτε ποιοι παράγοντες καθορίζουν έμμεσα την παιδεία ; Οι κοινωνικές μας σχέσεις είτε είναι έμμεσες είτε άμεσες .Προβλήματα εμφανίζονται όσων αφορά τους στόχους της μάθησης στα μέσα ,στους σκοπούς και στην ικανότητα μάθησης .Οι παράγοντες του περιβάλλοντος ενίοτε προσδιορίζουν την αποδοχή των προϊόντων της αγωγής και της παιδείας από τον παιδαγωγούμενο .

<< Η δράση ,οι τεχνικές και οι μέθοδοι που ασκούνται από άτομα ή ομάδες ατόμων οργανωμένα ή μη ,σε άλλα άτομα ή ομάδες και που έχουν ως αποτέλεσμα την

εξελικτική διαμόρφωση της προσωπικότητας του ανθρώπου διαβαθμίζονται από την επίδραση την οποία ασκεί το φυσικό και κυρίως το κοινωνικό περιβάλλον πάνω στις βιολογικές καταβολές του ατόμου >> (στο ίδιο,σ.140).

Οι επιδράσεις που ασκεί το περιβάλλον στον παιδαγωγούμενο και γενικά στον είναι καθοριστικές για την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση της ανθρώπινης προσωπικότητας .Η μορφή ,το είδος της παιδείας και της αγωγής ,το μέγεθος καθορίζεται από το φυσικό περιβάλλον .Επηρεάζει τις σχέσεις του ανθρώπου .Το κοινωνικό περιβάλλον δεν επηρεάζει σημαντικά τον παιδαγωγούμενο .Φορείς αγωγής –μόρφωσης ,ηθικών αρχών είναι η οικογένεια ,η εκκλησία ,το σχολείο ,η κοινότητα και η πολιτεία .

<< Ορισμένες λοιπόν εκ γενετής ιδιότητες ή ένστικτα ,αναπτύσσονται ανάλογα με το περιβάλλον στο οποίο κινείται το άτομο .Συνακόλουθα αλλάζοντας το περιβάλλον του ατόμου με κατάλληλη αγωγή και παιδεία ,είναι δυνατόν να προβάλλουμε τις καλές φυσικές ιδιότητές του ή να εξουδετερώσουμε όσο το δυνατόν τις ανεπιθύμητες .Αναντίρρητα η κοινωνική πραγματικότητα (κοινωνία) και η εποχή που ζει ένα άτομο ,προσδιορίζουν τις εκάστοτε κοινωνικές δομές και μορφές που με τη σειρά τους καθορίζουν τις αξίες και τα ιδεώδη της αγωγής της παιδείας και της εκπαίδευσης .Το κρατούν κοινωνικό σύστημα (κυρίαρχη τάξη) δημιουργεί στα άτομα ένα σύνολο ιδεών ,ένα σύνολο κοινών αισθημάτων και ένα σύμπλεγμα συνηθειών ,που από κοινού αυτές οι τρεις κοινωνικές συνιστώσες προσδιορίζουν και τη μορφή ,το είδος και την ποιότητα του εφαρμοζόμενου συστήματος αγωγής και παιδείας και τελικά διαμορφώνουν το εν ισχύει εκπαιδευτικό φαινόμενο >> (στο ίδιο,σ.141).

Σε αυτό το σημείο ας πούμε λίγα λόγια για την κατάρτιση και εξειδίκευση .Στόχος όλων των φοιτητών –σπουδαστών μετά την απόκτηση του πτυχίου να μπουν στην αγορά εργασίας εξασφαλίζοντας την επαγγελματική τους εξέλιξη και ανάπτυξη .Οι ανάγκες των εποχών επιβάλλουν τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση ,τη δια βίου εκπαίδευση ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας .

<< Η συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ή εκπαίδευση ,ανήκει ,κατ'αρχήν ,στο άτυπο και μη κύριο εκπαιδευτικό σύστημα .Δηλαδή στο χώρο εκείνο που δεν περιλαμβάνει ούτε εννιετή υποχρεωτική εκπαίδευση ούτε και τον υπόλοιπο κορμό του αυστηρά τοπικού και βασικού κορμού της καθιερωμένης εκπαιδευτικής πυραμίδας .Η εν λόγω εκπαίδευση συνδέεται άμεσα με το επάγγελμα και το χώρο εργασίας .Αφορά οποιοδήποτε άτομο που θέλει να συνεχίσει την εκπαίδευση του και ειδικότερα την κατάρτιση του ,σε οποιοδήποτε επίπεδο της εκπαιδευτικής πυραμίδας >> (στο ίδιο,σ.151).

<< Κατά την απόφαση του ΥΕΚΑ ,ως άτυπη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση ορίζεται κάθε μορφής δια βίου επιμόρφωση ,κατάρτιση και επανακατάρτιση ,με συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους η οποία απευθύνεται σε συγκεκριμένους καταρτιζόμενους που ανήκουν στο εργατικό δυναμικό (απασχολούμενοι και άνεργοι) και συμπληρώνει δεξιότητες και γνώσεις που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης καθώς και της αρχικής κατάρτισης ή στο πλαίσιο προηγούμενης απασχόλησής τους σε θέσεις εργασίας .

Ο ορισμός αυτός αποδέχεται στην ουσία του ορισμού της ΕΕ και υπογραμμίζει την ιδιότητα των υποκειμένων της εκπαίδευσης αυτής που πρέπει να ανήκουν στο εργατικό δυναμικό .Δηλαδή δέχεται κατ'αρχήν τη στενή έννοια της δια βίου εκπαίδευσης >>(στο ίδιο,σ.152).

4.3 Πολιτική Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης –Κοινωνικά Πλαίσια Στήριξης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση για την ανάπτυξη και πρόοδο της παιδείας έχει εκπονήσει Σχέδια Περιφερειακής ανάπτυξης για την ενδυνάμωσή της .

Προγράμματα ,υποπρογράμματα ,προτεραιότητες ,στόχους για τη διευκόλυνση της υλοποίησης ,της αξιολόγησης και παρακολούθησης βασικών ενεργειών .Αξίζει να αναφερθούμε στους άξονες αυτούς παραθέτοντας τα κατωτέρω στοιχεία στατιστικά και μη : << ο άξονας προτεραιότητας IV του ΈΒ ΚΠΣ αναφέρεται στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την προώθηση της εργασίας .Οικονομικός ο εν λόγω άξονας καλύπτει το 13% του ΈΒ ΚΠΣ ,δηλαδή 3,71 τρις.δραχμές .Ο δεύτερος τομέας του άξονα IV που είναι σχετικός με τη συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης ,καλύπτει προϋπολογισμό 1235,4 δις.δρχ .Ο τομέας αυτός έχει ως στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας ,της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης .

Ειδικότερα δεν αποβλέπει : α) στην ανάπτυξη ενός συστήματος συνεχιζόμενης κατάρτισης που να ανταποκρίνεται στις προτεραιότητες ,οι οποίες δημιουργούνται από τη ζήτηση της οικονομίας και β) στην ανάπτυξη επαρκών και κατάλληλων υπηρεσιών απασχόλησης που να συνδέουν αποτελεσματικά τα συστήματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης με την αγορά εργασίας (π.χ. επαγγελματική κατάρτιση εργαζομένων) .

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα << Συνεχιζόμενη κατάρτιση και προώθηση της απασχόλησης έχει πόρους 380 δις δρχ. Το 83,9% του ποσού αυτού προέρχεται από δημόσια δαπάνη και το 16,1% από ιδιωτική συμμετοχή .

Η συνολική δημόσια δαπάνη (83,9%) προέρχεται από την κοινοτική συνδρομή (62,9%) και τη δημόσια εθνική συμμετοχή (21,0%) .Ειδικότερα η κοινοτική συνδρομή (62,9%) διαιρείτε στη συμμετοχή του ΕΚΤ (60,9%) και στη συμμετοχή του ΕΤΠΑ (2.0%) .

Το Γ αε ΚΠΣ περιλαμβάνει έξι προτεραιότητες (στόχος 1) και οι πόροι του ανέρχονται σε 15,7τρις δρχ. .Από το ποσό αυτό τα 12,5 τρις δρχ. θα προέλθουν από την κοινοτική και εθνική συνδρομή ,τα 3,2 τρις δρχ. από τους ιδιώτες ενώ το 1 τρις δρχ. θα προέλθει από αποπληθωριστή .Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι μεταξύ των άλλων η ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού ,με έμφαση στην εκπαίδευση ,την κατάρτιση και την απασχόληση ,η βελτίωση της ποιότητας ζωής και περιβάλλοντος με έμφαση στην υγεία και την πρόνοια >> (στο ίδιο,σ.170-171).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αφιερώσουμε λίγο χρόνο σε αυτά τα παιδιά τα οποία διψάνε για εκπαίδευση και παιδεία έχοντας κάποιες ιδιαιτερότητες .Όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαίωμα στη μάθηση και θα πρέπει το κράτος να τα προστατέψει αυτά τα παιδιά και να βρει τρόπους να τα βοηθήσει αναπτύσσοντας τη νοημοσύνη τους με έναν ξεχωριστό τρόπο από τους ανωτέρω που αναλύθηκαν στα κεφάλαια .

Σημαντικό το έργο της ειδικής αγωγής η οποία ξεκινάει το δέκατο έκτο αιώνα .Ας αναλύσουμε όμως περισσότερο για να δούμε την ακριβή λειτουργία αυτής της αγωγής .

<< Η Ειδική αγωγή (εκπαίδευση) απευθύνεται σε άτομα, τα οποία παρουσιάζουν απλά ή σωρευτικά σωματική αναπηρία ,νοητική καθυστέρηση ,ψυχοκινητική διαταραχή .Όσοι χρειάζονται ειδική αγωγή (εκπαίδευση) ονομάζονται συνήθως άτομα με ειδικές ανάγκες ή με ειδικές ικανότητες (ΑΜΕΑ).Κατά την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ) ,τα ειδικά αυτά άτομα που χρειάζονται ειδική εκπαίδευση είναι τα άτομα εκείνα που εμφανίζουν σοβαρή μειονεξία ,η οποία προκύπτει από φυσική ή διανοητική βλάβη .Το εν λόγω μειονέκτημα ορίζεται ως απώλεια ουσίας ή αλλοίωση μιας δομής ή μιας ψυχολογικής ή ανατομικής λειτουργίας .

Τα ΑΜΕΑ (ή ανάπηροι) ,χαρακτηρίζονται σωματικά ή πνευματικά ή κοινωνικά ,από μια διαταραχή (impairment) ,ανικανότητα (disability) ή δυσχέρεια (handicap) .Τα ΑΜΕΑ παρεκκλίνουν κοινωνικά ,διανοητικά ή σωματικά από το μέσο όρο του ανθρώπου σε τέτοιο βαθμό ,ώστε να χρειάζεται να γίνουν σημαντικές και ουσιαστικές τροποποιήσεις στην εκπαιδευτική πρακτική και θεωρία ώστε να μπορέσουν τα εν λόγω άτομα να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους .Η εκπαιδευτική τροποποίηση

συνίσταται τόσο στην ειδική αναπροσαρμογή του κανονικού προγράμματος διδασκαλίας ,όσο και στη μέθοδο διδασκαλίας .

Τα άτομα που εντάσσονται σε κάποια τάξη (πρόγραμμα) ειδικής εκπαίδευσης και έχουν κάποια διανοητική καθυστέρηση ,διακρίνονται σε αυτά που χαρακτηρίζονται ως εκπαιδεύσιμα (Δείκτης Νοημοσύνης 50-75),ως ασκήσιμα (Δ.Ν.25-50) και ως εντελώς καθυστερημένα (Δ.Ν. <25).

Το Ελληνικό Δημόσιο (Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας) κατατάσσει τα ΑΜΕΑ σε οκτώ κατηγορίες : τυφλοί ,βαριά νοητικά καθυστερημένοι ,πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία ,κωφάλαλοι ,τετραπληγικοί ,ανασφάλιστοι παραπληγικοί ,ανασφάλιστοι και ασφαλισμένοι στο δημόσιο ,σπαστικοί και πάσχοντες από βαριά αναπηρία (που έχουν βαθμό αναπηρίας > 67%) .

Ιστορικά ,το σύστημα της ειδικής εκπαίδευσης άρχισε να λειτουργεί από το δέκατο έκτο αιώνα .Ο Ισπανός Πέδρο Πόνθε δε Λεόν (1520-1584) προώθησε το πρόγραμμα για κωφάλαλους ,ενώ ο Γάλλος Valentin Hauy (1745-1822) εφάρμοσε την ειδική εκπαιδευτική αγωγή για τυφλούς .

Η ειδική εκπαίδευση ως θεσμός ,υπάγεται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και εφαρμόζεται σε 200 περίπου ειδικά σχολεία με 600 τάξεις .Οι μαθητές δε που παρακολουθούν ανέρχονται σε 15000 περίπου ,ενώ οι εκπαιδευτικοί του τομέα αυτής της αγωγής δεν ξεπερνούν τους 1500 >> (στο ίδιο,σ.146-147).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σε προηγούμενα κεφάλαια έχουμε αναφερθεί επαρκώς στους νόμους που διέπουν τη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση σε όλους τους τομείς της . Στο προσωπικό και στην εκλογή αυτού ,στην εξέλιξή του ,στα προσόντα τους ,τα γνωστικά αντικείμενα και τις προϋποθέσεις .Μιλήσαμε επίσης για τους βασικούς σκοπούς των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων όσο και των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων .Όλα αυτά στα πλαίσια ορισμών και νομοθετικών διαταγμάτων .Θεωρίες που όπως φαίνεται δεν ισχύουν στην πραγματικότητα δυστυχώς .

Έχει επικρατήσει η θέση πως όλοι οι απόφοιτοι σχολών είναι και επιστήμονες .Πόσο όμως μπορεί να ισχύει κάτι τέτοιο; Αυτό θα προσπαθήσουμε να ανακαλύψουμε στο κεφάλαιο αυτό παραθέτοντας στοιχεία και απόψεις μέσα από τη χρησιμότητα των λόγων σπουδαιών συγγραφέων Ακαδημαϊκών ,οι οποίοι έχουν μια διαφορετική άποψη γνωρίζοντας εκ των έσω .

6.1 Ανθρώπινες σχέσεις στο χώρο της εκπαίδευσης –Ανεπάρκεια καθηγητών

Τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ είναι από μόνα τους μικρές κοινωνίες στις οποίες σχέσεις και άνθρωποι αλληλοεξαρτώνται και αλληλεπιδρούν .Επίσης επηρεάζονται όπως έχουμε αναφέρει και από εξωτερικούς παράγοντες .

<< Οι ταυτότητες ως κοινωνική δημιουργία θα πρέπει να μελετηθούν ως το αποτέλεσμα των πολύπλοκων τυπικών και άτυπων διαδικασιών του συνόλου των διαστάσεων του ανθρωπο-κοινωνικού σχηματισμού ,δηλαδή διαδικασιών στις οποίες εμπλέκονται οι οικογενειακές σχέσεις ,το εκπαιδευτικό σύστημα ,τα μέσα μαζικής

επικοινωνίας ,οι άτυπες παρέες και οι στρατηγικές των ατόμων και ομάδων >> (Μελέτη ,σ.137)

Ας αναφερθούμε κατά πρώτον στους Έλληνες ακαδημαϊκούς . Ξεκινώντας από την αποφοίτηση όλων μας που από το λύκειο της Δευτεροβάθμιας μέσω των εξετάσεων προαγάμαστε στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση όπου εκεί φοιτούμε ώστε να αποκτήσουμε ένα πτυχίο .Μπορούμε να θεωρούμαστε όμως Επιστήμονες και υπό ποιες προϋποθέσεις θα μπορούσαμε να κατέχουμε τος αξιόλογο αυτόν τίτλο;

<< Οι Έλληνες ακαδημαϊκοί ,κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών και διδακτορικών τους σπουδών στα Πανεπιστήμια των κεντρικών κοινωνικών σχηματισμών ,δε μούνται στην άσκηση της Επιστημονικής Πρακτικής .Αντίθετα παίρνεται ως δεδομένο ότι ήδη μύηθηκαν ,κατά τις βασικές τους σπουδές και ως εκ τούτου κατά την ένταξή τους ,ως εκπαιδευτικών στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ αγνοούν τον τρόπο επιστημονικής γνώσης ,αφού στις ποιο πάνω σπουδές παρήγαγαν την ταυτότητα τους μέσα από τη μέθοδο της αποστήθισης του ενός συγγράμματος αντί μέσα από τη μέθοδο της μύησης στην επιστημονική πρακτική >> (στο ίδιο,σ.138)

<< Οι Έλληνες ,κατά τις διδακτορικές τους σπουδές παραμένουν πρακτικοί άνθρωποι ,δε μεταμορφώνονται σε επιστήμονες ,αφού περιορίζονται στη δημιουργία πληροφοριών ,ποσοτικών και μη και δε μαθαίνουν τον τρόπο δημιουργίας επιστημονικής γνώσης >>(στο ίδιο,σ.139)

Βάση των ανωτέρω αποσπασμάτων μπορούμε να μπούμε στην ουσία του εκπαιδευτικού συστήματος .Πολλοί θα συμφωνήσουν ,άλλοι ίσως διαφωνήσουν με τα ανωτέρω ,εάν όμως αυτή είναι η πραγματικότητα την οποία παραθέτει ένας διαπρεπής ακαδημαϊκός που γνωρίζει το σύστημα εκ των έσω ,ποιο θα είναι τελικά το αποτέλεσμα αυτών των διαδικασιών;

Η παραγωγή επιστημονικής γνώσης είναι μείζον θέμα και σκοπός όλων των Πανεπιστημίων Ελληνικών και μη .Γιατί στην Ελλάδα συμβαίνει αυτό ,τι πρ'επει να γίνει για να αλλάξει αυτή η συνήθεια ,η οποία διοχετεύει στην αγορά και στο εκπαιδευτικό σύστημα ανεπαρκής επιστήμονες ;

<< Εάν λοιπόν ,οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι αγνοούν τον τρόπο δημιουργίας γνώσης και εάν το πραγματικό τους καθεστώς είναι αυτό της μεταφοράς και μεταβίβασης γνώσης ,δηλαδή, του πνευματικού μεταπράτη ,τότε τα ελληνικά <<Πανεπιστήμια >> έχουν μια διάσταση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και τα ΤΕΙ

,με την αντικατάσταση των μη διδασκτόρων από τους διδάκτορες ,που καθιέρωσε ο νόμος 2916/2001 δε μεταμορφώθηκαν σε Ανώτατα Ιδρύματα >>(στο ίδιο,σ.140)

Το σύστημα που επικρατεί στους Ακαδημαϊκούς κύκλους έχει και άλλα βατά σημεία τα οποία ίσως βοηθούν στην εικόνα των ανεπαρκών επιστημόνων .Πως λοιπόν αυτοί οι επιστήμονες φθάνουν να γίνονται Ακαδημαϊκοί ,Εκπαιδευτές οι οποίοι μεταφέρουν τη γνώση τους στους φοιτητές – σπουδαστές των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ ;

Πέρα από τα νομοθετικά πλαίσια που ορίζουν κριτήρια και προσόντα κάλυψης βαθμίδων τι ισχύει πραγματικά ; τηρείται το γράμμα του νόμου ;Σύμφωνα με απόψεις Ακαδημαϊκών όχι δεν τηρείται .Ισχύουν οι άγραφοι νόμοι των διαπροσωπικών σχέσεων και τα κριτήρια δεν είναι πάντοτε αξιοκρατικά .

<< Η μη εφαρμογή της αρχής της αξιοκρατίας ,να γράψουμε ότι τα εκλεκτορικά << κρίνουν >> τον υποψήφιο ,ο οποίος προκαθορίστηκε να καταλάβει μια από τις βαθμίδες των Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ .Τα στημένα εκλεκτορικά ,κατά τις << κρίσεις >> των υποψηφίων ,<< στήνουν >>και τα <<επιχειρήματα >> ,τα οποία είναι θετικά για τον προκαθορισμένο να καταλάβει την προκαθορισμένη βαθμίδα υποψήφιο και αρνητικά για τον ενδεχόμενο συνυποψήφιο >>(στο ίδιο,σ.142)

Επιπλέον θα μπορούσαμε να πούμε πως έχει δημιουργηθεί ένα σύστημα πελατειακών σχέσεων και συμφερόντων ,όπου εξωτερικοί παράγοντες επηρεάζουν τη διαδικασία κρίσης για προσωπικούς λόγους με αποτέλεσμα το πρόβλημα να διαιωνίζεται και να παράγονται συνεχώς ανεπαρκής Ακαδημαϊκοί Επιστήμονες οι οποίοι σε επίπεδο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεν προσφέρουν δεν παράγουν γνώση οπότε ο τίτλος του επιστήμονα δεν τους ανήκει δικαιωματικά .

<< Η απουσία σταθερών κριτηρίων ή εκείνο το οποίο είναι το ίδιο ,αρχών και κανόνων για τον τρόπο κρίσης των υποψηφίων εκπαιδευτικών ,κάνει τους επιθυμούντες να γίνουν υποψήφιοι να αναπτύσσουν μια παρασκηνακή δράση ,στην οποία εμπλέκονται συναλλαγές ,κομματικές δράσεις ,συγγένειες αίματος ή εξ αγχιστείας ,ταξικοί καθορισμοί και αλίμονο που θέλει να παίξει με την ποιότητα του καινοτομικού του έργου >> (στο ίδιο,σ.143)

Όπως καταλαβαίνουμε από τα ανωτέρω μόνο αξιοκρατικά δεν είναι τα κριτήρια κρίσης των θέσεων .Υπόγειες διαδρομές συνωμοσιών και συμφωνιών οι οποίες κατά την ταπεινή μου άποψη μόνο κακό μπορούν να κάνουν ,το χειρότερο κακό δεν το δημιουργούν στις επόμενες γενεές φοιτητών – σπουδαστών ,τους οποίους καταδικάζουν εκ των προτέρων όσο αξιόλογο και να είναι το έργο τους ,όσο θέληση

και να έχουν για γνώση να την αναζητούν στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού ,όπου το κλίμα ,το σύστημα ,οι προοπτικές εξέλιξης και παραγωγής γνώσης είναι εντελώς διαφορετικές .

Πόσοι όμως από αυτούς έχουν τη δυνατότητα να συνεχίσουν στο εξωτερικό ; Προφανώς πολλοί λίγοι σε σχέση με το σύνολο. Μήπως πρέπει να γίνει κάτι λοιπόν για να αλλάξει αυτό το πλήρως άδικο σύστημα στην Ελλάδα ;Προφανώς και ανα θέλουμε να βλέπουμε το μέλλον με αισιοδοξία θα πρέπει με κρατικές παρεμβάσεις και ελέγχους να διασφαλίζεται η τήρηση των νόμων ,όσο ονειρικά πλασμένο και αν φαίνεται αυτό το σενάριο στην υλοποίησή του .

6.2 Ανεπάρκεια Πτυχιακών

Έχουμε αναφερθεί στο προηγούμενο μέρος του κεφαλαίου στις ελλειπείς γνώσεις των καθηγητών .Καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα δεν παράγεται νέα γνώση μέσω της έρευνας ,αλλά εισάγεται η γνώση του εξωτερικού και αυτή μεταφέρεται από γενεά σε γενεά .Ήδη υπάρχουσες μελέτες ,πορίσματα ,έρευνες απλώς αναπαράγονται χωρίς να υπάρχει κάποια νέα επιστημονική γνώση κάποιου αντικειμένου.

Το πρόβλημα των ακαδημαϊκών ως φαίνεται είναι η μη αποστασιοποίηση από την πραγματικότητα ,πράγμα το οποίο δεν καθιστά τους ακαδημαϊκούς ως επιστήμονες όπως ισχύει στο εξωτερικό.Δεν μπορείς να δημιουργήσεις γνώση όσο δεν αποστασιοποιήσε από την πραγματικότητα και τα όσα ισχύουν μέχρι τώρα ώστε να δεις ψυχρά ένα αντικείμενο και να μπορέσεις μέσω της έρευνας να δώσεις νέες διαστάσεις οι οποίες δεν έχουν ερευνηθεί και δεν έχουν ειπωθεί .

Η επιλογή των διδασκόντων δε γίνεται βάση των προσόντων όπως καθορίζει ο νόμος ,ο οποίος παρακάμπτεται και δημιουργεί τραγελαφικά φαινόμενα .Καθηγητές τακτικού και έκτακτου προσωπικού να μην έχουν τα απαραίτητα προσόντα ή ακόμα και να κατέχουν θέσεις υψηλότερες των γνώσεων τους κτλ.

Ένα πρόβλημα το οποίο εντοπίζεται, βρίσκεται στη γραφή συγγραμμάτων, τα οποία είναι υποχρεωτικά ως προσόν στη πλήρωση ανώτερης θέσης .Πάνω σε αυτό το θέμα υπάρχει πλήρη άγνοια γραφής και των σταδίων αυτής .Ακόμα και αν υπάρχει η γνώση αυτής ,απουσιάζει η γνώση της ελληνικής γλώσσας πράγμα το οποίο καθιστά δυσνόητο το κείμενο με τραγελαφικά λάθη ,δημιουργώντας δυσκολία στους αναγνώστες .

Η ελληνική γλώσσα και η γνώση της είναι απαραίτητη σε όλους τους συγγραφείς .Σε αυτό το σημείο δημιουργείτε το ερώτημα : οι εκδοτικοί οίκοι δεν αναγνωρίζουν τα λάθη της γραφής ; πώς θα εκδώσουν ένα σύγγραμμα το οποίο εξ αρχής είναι κακογραμμένο ; Ακόμα και αν το περιεχόμενο είναι σπουδαίο ,η γνώση της ελληνικής γλώσσας και γραφής της είναι σπουδαιότερη .Δεν νοείτε ακαδημαϊκός να μη γνωρίζει την ελληνική γλώσσα και αφού δεν τη γνωρίζει κακώς βρίσκεται στη θέση που κατέχει .

Παρόλα αυτά βλέπουμε έκτροπα στο τρόπο γραφής και αυτό διαιωνίζεται δυστυχώς .Ας εστιάσουμε όμως στο χαμηλό ακαδημαϊκό επίπεδο των καθηγητών και κατ' επέκταση των φοιτητών-σπουδαστών. Όσο δεν δημιουργείτε γνώση και αυτή απλά μεταφέρεται ή αντιγράφεται ,τότε συνεχώς θα δημιουργούνται μη επιστήμονες και αναφερόμαστε στους σπουδαστές .Όταν οι καθηγητές δεν πληρούν τις προϋποθέσεις πως είναι δυνατόν μέσω τις διδασκαλίας τους να δημιουργηθούν επιστήμονες ,ενώ οι ίδιοι μόνο αυτό δεν είναι ;

Το πρόβλημα αυτό γίνεται αντιληπτό εάν αναφερθούμε στις πτυχιακές εργασίες ,τις οποίες παρουσιάζουν οι φοιτητές και εποπτεύουν και βαθμολογούν οι καθηγητές .<< οι ικανότητες αυτού του εκπαιδευτικού προσωπικού μπορούν να προσδιοριστούν αν γράψουμε ότι το ελληνικό Πανεπιστήμιο ,που τους παρήγαγε ,βασίζεται στην αποστήθιση του ενός συγγράμματος .Δηλαδή ,το ελληνικό Πανεπιστήμιο σε αντίθεση με τα ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια ,δεν θεσμοθετεί τη μύηση του φοιτητή στην επιστημονική γνώση >> (Χαραλάμπους ,σ.190).

<< Εάν το ελληνικό Πανεπιστήμιο δεν παράγει τους ανθρώπους με βάση τους κανόνες και τις τεχνικές έρευνας και της επιστήμης ,αλλά με βάση την αποστήθιση ενός συγγράμματος ,τότε οδηγούμαστε στη διαμόρφωση της υπόθεσης ότι οι πτυχιούχοι και μεταπτυχιακοί καθηγητές δεν έχουν τις ικανότητες να διευθύνουν πτυχιακές εργασίες >>(στο ίδιο,σ.191).

Από την πλευρά των φοιτητών-σπουδαστών δε θα μπορούσαμε να περιμένουμε κάποιο ακαδημαϊκό επίπεδο στις πτυχιακές διότι δεν το έχουν διδαχθεί .Έχουν μάθει να λειτουργούν όπως ακριβώς τους έχουν διδάξει δε γνωρίζουν άλλο τρόπο .Αυτό έμαθαν ,με αυτό τον τρόπο σπούδασαν και αυτό κάνουν ,ακόμα και αν αυτό λέγεται αντιγραφή .Θα πρέπει να τονίσουμε σε αυτό το σημείο πως σε καμία περίπτωση δε συμβαίνει αυτό σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Πόσοι όμως έχουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν εκεί ; Πολλοί λίγοι θα μπορούσαμε να πούμε .

Αναρίθμητα λοιπόν τα προβλήματα που εντοπίζονται στο χώρο της εκπαίδευσης και δυστυχώς αυτό το κλίμα δύσκολα κατά τη γνώμη μας θα μπορούσε να αλλάξει ,ίσως και κάποιοι να μη θέλουν να αλλάξει ,να τους βολεύει ως έχει η κατάσταση ,καταδικάζοντας έτσι και τις επόμενες γενεές φοιτητών στην αμάθεια ,σε χαμηλά επίπεδα γνώσης ,σε μειωμένες δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης ,οδηγώντας τους στην επιλογή των εξωτερικών Πανεπιστημίων ως μόνη λύση ουσιαστικής απόκτησης Ανώτατης Παιδείας .

ΚΡΙΤΙΚΗ

Φτάσαμε λοιπόν αισίως σε αυτή την προσπάθεια να αντιπαραθέσουμε τους δύο αυτούς τομείς της Παιδείας ,των ΑΕΙ και των ΤΕΙ .Μπήκαμε στη διαδικασία να αναφερθούμε και σε άλλα είδη παιδείας ,θεωρώντας τα εξίσου σημαντικά από διαφορετική πάντα σκοπιά .

Οι διαφορές και οι ομοιότητες των δύο κλάδων όπως προέκυψαν από τα κεφάλαια στα οποία αναφερθήκαμε παραπάνω σε καθένα από αυτούς χωριστά σαφέστατες . Σκοποί ,λειτουργίες ,προσωπικό ,τίτλοι σπουδών ,μεταπτυχιακά αλλά και προπτυχιακά ,όργανα διοίκησης και εποπτείας μπήκαν στο μικροσκόπιο της εργασίας μας .Ο καθένας θα μπορούσε να σχηματίσει τη δική του άποψη για το αν αυτά καταλήγουν ομαλά και αν όντως καταφέρνουν να οδηγήσουν τον τομέα της παιδείας στο ανώτατο δυνατό σημείο ανάπτυξης .

Όσων αφορά τις βασικές δομές και λειτουργία των ΑΕΙ και των ΤΕΙ το κύριο μέλημα και στόχος θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι η ανάπτυξη αυτή ανεξάρτητων των διαφόρων που προκύπτουν κατά τις διατάξεις των νόμων .ΑΕΙ και ΤΕΙ αποτελούν ένα ολοκληρωμένο σύστημα το οποίο καλύπτει σφαιρικά το καθένα την κάθε ανάγκη και ζήτηση της αγοράς εργασίας ,καλύπτοντας όλους τους τομείς των επαγγελματιών ,είτε αυτά απαιτούν επιστημονική γνώση είτε τεχνολογική κατά περίπτωση .

Ο κάθε τομέας όπως είδαμε στα κεφάλαια της εργασίας μας υποστηρίζει δομικά ,λειτουργικά και διοικητικά τις ανάγκες αυτές .Σκοπός όμως αναντίρρητα αποδεικνύεται είναι ο ανωτέρω και όλα κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση .Η επίτευξη του σκοπού αυτού όμως απαιτεί και τις αναγκαίες προϋποθέσεις και πράξεις

. Σε αυτό το σημαντικό και καίριο σημείο μπαίνει ο κυβερνητικός παράγοντας .Κυβερνήσεις η μια μετά την άλλη και οι αρμόδιοι Υπουργοί του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων προσπαθούν με καινούργια διατάγματα ,νόμους ή και αναθεωρήσεις ισχυόντων άρθρων ή νόμων να οδηγήσει την παιδεία και την εκπαίδευση στο επιθυμητό σημείο .

Οι διατάξεις δεν αρκούν όμως όσο δεν μπορούν να λειτουργήσουν για το κοινό όφελος φοιτητών – σπουδαστών και γιατί όχι προσωπικού των ΑΕΙ-ΤΕΙ .Διεξάγοντας συνεχώς εξετάσεις είτε σε επίπεδο σπουδαστών με δυσμενείς συνθήκες είτε σε επίπεδο προσωπικού με συνεχόμενα κριτήρια επιλογής .Δεν αρκούν όσο δεν μπαίνουν βαθιά στην καρδιά την εκπαίδευσης ώστε να κατανοήσουν τα πραγματικά προβλήματα του κλάδου της εκπαίδευσης .Να ακούνε τους σπουδαστές και τους καθηγητές γιατί αυτοί πραγματικά γνωρίζουν τα προβλήματα ,γιατί ζούνε και εργάζονται μέσα σε αυτά .

Οι διατάξεις είναι βεβαίως σημαντικές και πρέπει να ορίζουν τις λειτουργίες ,το σκοπό κτλ. της εκπαίδευσης ,αλλά η εκπαίδευση δε μπορεί να βοηθηθεί με θεωρητικά νομοθετικά πλαίσια .Είναι απαραίτητες για να υπάρχουν βασικές γραμμές ώστε να μην υπάρχει σύγκριση μεταξύ των λειτουργιών ,πέρα όμως από αυτό το πρόβλημα είναι πολύ βαθύ τόσο ώστε οι διατάξεις δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν με σκοπό την ανάπτυξη της παιδείας .

Ας πάρουμε ως παράδειγμα την εισαγωγή στην ανώτατη εκπαιδευτική βαθμίδα .Οι διατάξεις ορίζουν τις προϋποθέσεις εισαγωγής σε αυτή ,συντελεστές και τρόπους υπολογισμού των μορίων, μαθημάτων που θα εξεταστούν ,περιόδους διεξαγωγής των εξετάσεων ,απαιτούμενοι βαθμοί. Γνωρίζουμε όμως πολύ καλά το πρόβλημα των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ με τον πολύ μικρό αριθμό εισακτέων τη δεδομένη στιγμή .

Κάποιος θα μπορούσε να ισχυριστεί πως καλώς γίνανε τόσο δύσκολα τα πράγματα ο καθένας μας μπορεί να εκφέρει άποψη κατά τον τρόπο τον οποίο σκέφτεται .Και όμως τι αποτέλεσμα θα μπορούσαμε να έχουμε αν η εποπτεία ,η ουσιαστική βοήθεια στην Τριτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια εκπαίδευση ήταν λειτουργική ; Πολύ πριν φτάσει στο σημείο εισαγωγής ,τι θα μπορούσε να γίνει ώστε οι μαθητές να έχουν περισσότερες δυνατότητες εισαγωγής τους ; Μια απλή απορία παραθέτουμε ,μια σκέψη για το πώς θα ήταν καλύτερα τα πράγματα στην εκπαίδευση της χώρας μας .

Πολλά θα μπορούσαν να ήταν τα παραδείγματα που αποδεικνύουν ότι ο κλάδος όσο και να προσπαθούν δυσλειτουργεί .

Το θέμα των καθηγητών είναι ένα ακόμα από αυτά .Πως μπορούν οι φοιτητές – σπουδαστές να παρακολουθήσουν σωστά τα προγράμματα τους με ελλείψεις καθηγητών το οποίο είναι γεγονός αναντίρρητο ότι υπάρχει ,με ελλείψεις σωστών εγκαταστάσεων ; Και όχι πως οι καθηγητές δεν περιμένουν ίσως και χρόνια μερικοί το διορισμό τους .....αλλά ; Ακόμα και αυτοί που ήδη εργάζονται δεν είναι ευχαριστημένοι απο το ισχύον σύστημα και δίκιο έχουν ,όσο και να θέλουν να αποδώσουν και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη της παιδείας πως μπορούν να το κάνουν μέσα απο τις απαρχαιωμένες τεχνικές και τη μη κατάρτιση τους βάση των συνθηκών και αναγκών της συνεχιζόμενης κοινωνικής και εκπαιδευτικής προόδου ; Ερώτημα λοιπόν : Πως μπορούν να οι διατάξεις και τα θεωρητικά νομοθετικά πλαίσια να λύσουν αυτά τα καίρια προβλήματα ; Δεν είναι αρκετά .....

Ίσως να ξεφεύγουμε από το κύριο θέμα της εργασίας μας είναι όμως θέματα στα οποία δεν είναι δυνατόν να μην αναφερθούμε όταν μιλάμε για την εκπαίδευση ,την παιδεία της χώρας μας .

Ας πούμε λίγα λόγια για τα κίνητρα και τις ελπίδες που δίνει ο τομέας της παιδείας στη νεολαία μας .Υποχρεωτική και Προεραϊτική ανάλογα με τα στάδια της Πρωτοβάθμια-Δευτεροβάθμια –Τριτοβάθμια ,κοινός και απώτερος σκοπός όλων μας να μπούμε στην αγορά εργασίας ,ώστε να γίνουν πράξη τα όσα μαθαίνουμε στα σχολεία και στα Πανεπιστήμια μας .Μας δίνονται τα εφόδια να προχωρήσουμε ανάλογα το γνωστικό αντικείμενο που έχουμε επιλέξει θεωρητικό και μη και βρίσκουμε μπροστά μας το αιώνιο πρόβλημα της ανεργίας .Νομοθετικά πλαίσια και διατάξεις κατά τη γνώμη μου θα έπρεπε να ισχύουν και να δημιουργούνται προς τη λύση αυτού του προβλήματος .Γιατί εάν δε λυθεί που θα χρησιμοποιήσουμε και θα κάνουμε πράξη τα εφόδια που τόσο προσπάθησαν να μας δώσουν τα Πανεπιστήμια μέσω των καθηγητών μας ; Κίνητρα και αποκατάσταση θέλει η νεολαία μας .Ελπίδες που γίνονται πράξη με ένα σωστό και δίκαιο νομοθετικό πλαίσιο .

Μη έχοντας αυτά οι σπουδαστές –φοιτητές βρίσκονται μέσα στην ανασφάλεια με αποτέλεσμα να μη δίνουν τα δυνατά τους και όλη τους την ενέργεια στην εκμάθηση – διδασκαλία που τους παρέχεται .Αυτή η αβεβαιότητα φαίνεται και στα αποτελέσματα των τελευταίων ετών στον αριθμό των εισακτέων αλλά και αποφοίτων της ανώτατης εκπαίδευσης .

Κάθε Κυβέρνηση η μια μετά την άλλη μέσω του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων βλέποντας τους ισχύοντες νόμους περί παιδεία προσπαθούν αναμορφώνοντας το σύστημα με νέα διατάγματα ή ακυρώνοντας μερικά από αυτά ή

αναθεωρώντας άλλα να εξυγιάνει τον τομέα της παιδείας που τόσο νοσεί .Αποτέλεσμα θετικό ή αρνητικό ; Ο καθένας μας έχει διαμορφώσει διαφορετική άποψη επί του θέματος αυτού .

Το σίγουρο είναι πως οι σπουδαστές –φοιτητές μόνο ευχαριστημένοι δεν είναι από τους ισχύοντες νόμους της παιδείας και αυτό αποδεικνύεται από τις συνεχείς καταλήψεις και πορείες των τελευταίων ετών από φοιτητές αλλά και από καθηγητές χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα .

Θέματα όπως η σίτιση ,η στέγαση ,η εισαγωγή στα Πανεπιστήμια ,οι συνθήκες διδασκαλίας ,τα κονδύλια που δίδονται ,οι καθυστερήσεις ,οι ελλείψεις είναι λίγα από τα θέματα των κινητοποιούν τους σπουδαστές αποσπώντας τους από τη διδασκαλία ,την έρευνα ,τη μάθηση .Φτάνοντας στα πολυσυζητημένα ιδιωτικά πανεπιστήμια και την ιδιωτικοποίηση των κρατικών πανεπιστημίων ,που πολλά λέγονται στις μέρες μας και ωθούν τη σπουδαστική κοινότητα σε μεγαλύτερες κινητοποιήσεις .

Εμπιστοσύνη ,κίνητρα και ελπίδες επιτυχίας πρέπει να δίδονται στους ουσιαστικά στους φοιτητές ώστε να δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους .Η ψυχολογία τους είναι το παν και δημιουργεί διαφορετικά αποτελέσματα κάθε φορά .Ας μιλήσουμε λίγο για τον όρο της επιτυχίας από ψυχολογική άποψη που παίζει ρόλο στις αντιδράσεις και τις κινήσεις μας ,όχι μόνο ως σπουδαστών αλλά και ανθρώπων .

<< Η επιτυχία δεν είναι κάτι το ακατόρθωτο .Μπορεί να είναι δύσκολο αλλά είναι -περιθωριακά – δύσκολο και όχι ουσιαστικά δύσκολο .Θα σας εξηγήσω αμέσως τι εννοώ : το ξέρετε ότι ένα σύννεφο αποτελείται από 97% νερό ; Μήπως όμως ξέρετε ότι και ένα καρπούζι είναι κατά 94% νερό ; Αυτό στο μυαλό ενός μικρού παιδιού ξέρετε πως μεταφράζεται ; Ότι παρά 3% λιγότερο το καρπούζι θα μπορούσε να ήταν σύννεφο!!!!

Κάπως έτσι είναι και η δική μου θεώρηση για την επιτυχία .Επιτυχία είναι το σύνολο των μικρών καθημερινών πειθαρχιών που εφαρμόζουμε και που μας φέρνουν πιο κοντά στο στόχο μας .Άρα δυο πράγματα πρέπει να έχουμε κατά νου: πρώτον τις μικρές καθημερινές πειθαρχίες που θα πρέπει να εφαρμόζουμε και δεύτερον ,το συγκεκριμένο στόχο που κυνηγάμε για να πετύχουμε .

Όσων αφορά τις καθημερινές πειθαρχίες δεν πρέπει να ξεχνάτε ότι κάθε φορά που απειθαρχούμε (άσχετα αν αυτή η πειθαρχία είναι μικρή ή μεγάλη) αυτή η έλλειψη πειθαρχίας επηρεάζει όλες τις πειθαρχίες της ζωής μας .Όπως επίσης και κάθε φορά που κάνουμε αυτό που ξέρουμε ότι πρέπει να κάνουμε ,ενώ δε θέλουμε να το κάνουμε ,η πειθαρχία αυτή επίσης όχι μόνο επηρεάζει ενδυναμωτικά όλες τις

υπόλοιπες πειθαρχίες στη ζωή μας αλλά και τα ίδια τα επίπεδα της αυτοεκτίμησης και αυτοπεποίθησής μας .

Για να πειθαρχήσει όμως κάποιος εκτός από τον ξεκάθαρο στόχο που θα έχει και θα κυνηγάει και τρία άλλα συστατικά : την αγάπη ,το φόβο και την εμπιστοσύνη .

Η αγάπη που θα έχει για τον εαυτό του για το στόχο του και για τους άλλους ανθρώπους που θα μπορέσει να ωφελήσει και να υπηρετήσει μέσα από την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου .Η αγάπη έχει μόνο ιαματικά ,θαυματουργά αποτελέσματα αλλά και δημιουργεί τα κατάλληλα αντισώματα για την καταπολέμηση του φυσικού πόνου και των αρνητικών συναισθημάτων .

Η εμπιστοσύνη ότι θα πετύχεις αυτό που θέλεις και αυτό που αγωνίζεσαι ,είναι το τρίτο συστατικό .Η πίστη ότι θα πετύχεις αυτό που λες και ονειρεύεσαι .Αυτή η πίστη σε συνδυασμό με την αγάπη θα σε σπρώξουν σε επίπεδα προσωπικής ενδυνάμωσης που ούτε ο ίδιος δεν θα το πιστεύεις >> (Αγγελάκης ,σ.128)

Το παραπάνω απόσπασμα εάν το φιλοσοφήσουμε και το κατανοήσουμε μας λέει πολλά .Για όλους αυτούς που κινούνται και λειτουργούν στο χώρο της παιδείας . Από τους σπουδαστές έως τους υπουργούς .Μη μένουμε στις θεωρίες και στους νόμους ,ας δώσουμε αγάπη και ας αναπτύξουμε σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ μας και ας οδηγήσουμε της εκπαίδευση στην ανάπτυξη που όλοι περιμένουμε .

Θα δανειστούμε κάποια αποσπάσματα από τις σημειώσεις του Κ. Τσουραμάνη <<ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ>> στις οποίες διατυπώνονται κάποιες απόψεις περί προβλημάτων της ελληνικής παιδείας με τα οποία και η δική μας άποψη συμπίπτει.

<< Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα για να περιορίσει στο ελάχιστο τα προβλήματα που τόσα χρόνια το ταλανίζουν θα πρέπει να αποκτήσει κάποια φιλοσοφία ,κάποιες δηλαδή βασικές αρχές πάνω στις οποίες θα συμφωνήσουν όσοι έχουν σχέση και ενδιαφέρονται πραγματικά για αυτό και με βάση τις οποίες θα εκπονηθούν τα διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα .Η εκτίμηση δε των αποτελεσμάτων αυτών των τελευταίων δεν θα πρέπει να γίνεται σε σύντομο μετά την εφαρμογή τους χρόνο και αποσπασματικά αλλά στο χρονικό διάστημα που είναι απαραίτητο για την εξαγωγή επιστημονικά τεκμηριωμένων συμπερασμάτων και συνολικά .

Από τη στιγμή που θα υπάρξει μια γενικότερη φιλοσοφία το εκπαιδευτικό σύστημα αποκτά την απαραίτητη ιδεολογία του, με βάση τις αρχές της οποίας θα ρυθμίζονται όλα τα ζητήματα που το απασχολούν .Στην περίπτωση αυτή οι υπεύθυνοι για την

πραγμάτωση της θα μπορούν να απαντήσουν στο που στο πως και κυρίως στο γιατί παίρνουν το α ή το β μέτρο για την αντιμετώπιση των διαφόρων εκπαιδευτικών προβλημάτων .Διαφορετικά όλοι θα συζητούν και θα διαφωνούν απεραντολογώντας και ψάχνοντας να βρουν την αιτία για την οποία οι άλλοι (οι ξένοι) βρίσκονται ήδη στο μέλλον ,το οποίο για τους ίδιους φαντάζει ακόμα ιδιαίτερα απομακρυσμένο .

Απόρροια της κατάστασης αυτής που έχει διαμορφωθεί με βάση το παραπάνω πλαίσιο της ελληνικής εκπαιδευτικής πραγματικότητας ,είναι τα επιμέρους προβλήματα που παρουσιάζονται και στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης >> (Τσουραμάνης ,σ.50-51).

<< Τα προγράμματα σπουδών .Για αυτά θα πρέπει βασικά να επισημάνουμε πως η μη συχνή και γραφειοκρατικά κωλυόμενη αλλαγή τους ,παρεμποδίζει την προσθήκη νέων μαθημάτων ή ανανέωσης της ύλης άλλων ήδη υφισταμένων μαθημάτων .Το γεγονός αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την παροχή άχρηστων ή ξεπερασμένων γνώσεων ,με βάση τα δεδομένα της αγοράς εργασίας .Έτσι συχνά παρατηρείται το φαινόμενο πτυχιούχοι που αρχίζουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία να διαπιστώνουν πως αρκετές από τις γνώσεις που πήραν στη σχολή τους δεν έχουν πλέον καμία πρακτική εφαρμογή ,μια και έχουν από καιρού αντικατασταθεί από νεότερα δεδομένα για τα οποία καμία αναφορά δεν έχει γίνει στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του >> (στο ίδιο,σ.55).

<< Την απορρόφηση των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από την παραγωγή .Το συγκεκριμένο πρόβλημα επικεντρώνεται στην τάση της ελληνικής πολιτείας για ψηφοθηρικούς και μόνο λόγους ,να ιδρύει νέα τμήματα ΑΕΙ και ΤΕΙ ,χωρίς να έχει εκτιμήσει από πριν τις πραγματικές δυνατότητες απορρόφησης των αποφοίτων τους από την αγορά εργασίας .Το αποτέλεσμα είναι οι απόφοιτοι να μένουν άνεργοι ή να ετεροαπασχολούνται και η επένδυση σε χρήμα και σε χρόνο που έχουν κάνει για τις σπουδές τους να μην έχει σοβαρές προοπτικές απόσβεσης ούτε στο άμεσο αλλά πολλές φορές ούτε στο απώτερο μέλλον >> (στο ίδιο,σ.56).

Επέλεξα να εκφράσω όπως προείπα τη γνώμη μου μέσω των αποσπασμάτων του Κ.Τσουραμάνη πιστεύοντας πως ταυτίζεται απόλυτα με την αντικειμενικότητα των γεγονότων την οποία προσεγγίζει το θέμα της εκπαίδευσης .Θα συνεχίσω λοιπόν το κομμάτι της κριτικής μου ,με το παρακάτω απόσπασμα :

<< Η πολιτεία θα πρέπει στην κρίση της να χρησιμοποιεί κριτήρια αντικειμενικά και όχι εκείνα που εξυπηρετούν τα συμφέροντα κάποιων μικροομάδων που έχουν τη δυνατότητα άσκησης κοινωνικής επιρροής .

Η σημασία που δίνεται στο πρόβλημα αυτό έχουμε τη γνώμη πως είναι υπερβολική .Η ποιότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος δεν κρίνεται από τον αριθμό των επιτυχόντων ή αποτυχόντων στα ΑΕΙ και ΤΕΙ ,ούτε από εκείνους από αυτούς που πέτυχαν στις σχολές με τη μεγαλύτερη ζήτηση ή από τη βαθμολογία και τον τρόπο προετοιμασίας εκείνων από αυτούς που κατέλαβαν τις πρώτες ή τις τελευταίες θέσεις ,θέματα που κατά κόρον προβάλλονται από τα ΜΜΕ >> (στο ίδιο,σ.58).

Επίσης << Το βασικό επιχείρημα για την απαγόρευση της λειτουργίας ιδιωτικών ΑΕΙ ή ΤΕΙ στη χώρα μας είναι το ότι η πελατεία τους θα προέρχεται κυρίως από τις ανώτερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις και έτσι θα επιτείνει τις διαφορές πλουσίων και φτωχών στο χώρο της εκπαίδευσης .Το αντεπιχείρημα είναι πως με τον τρόπο αυτό και επειδή οι θέσεις που προσφέρει η δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν καλύπτουν τη ζήτηση που υπάρχει για αυτή στους αποφοίτους λυκείου ,αρκετοί από αυτούς που δεν επιτυγχάνουν της είσοδό τους σε ελληνικά ΑΕΙ ή ΤΕΙ σπουδάζουν στο εξωτερικό με αποτέλεσμα την εκροή σημαντικών ποσοτήτων συναλλάγματος στις χώρες των σπουδών τους ,το οποίο σε διαφορετική περίπτωση θα έμενε στη χώρα μας >> (στο ίδιο,σ.60).

Τέλος ας πούμε λίγα λόγια για το πολυσυζητημένο θεσμό του ασύλου στα ΑΕΙ και ΤΕΙ ,σύμφωνα πάντα κατά την προσωπική μας και μόνο άποψη .Ακαδημαϊκό άσυλο ένα πολυσυζητημένο θέμα από σπουδαστές και νομοθέτες ακόμα και από τα ΜΜΕ. Είναι γεγονός αναντίρρητο το ότι στο σύνολο της η φοιτητική κοινότητα του εκάστοτε ΑΕΙ ή ΤΕΙ δεν διακατέχεται από την απαιτούμενη φοιτητική συνείδηση .Υπάρχουν μεταξύ άλλων σπουδαστές οι οποίοι ,ας μας επιτραπεί η έκφραση << είδαν φως και μπήκαν >> ,με κανέναν στόχο ή προοπτική ανάπτυξης και εκμάθησης .

Αυτή λοιπόν η μειονότητα στους φοιτητικούς κύκλους είναι αυτή που ουκ ολίγες φορές δημιουργεί προβλήματα ,θυσιάζοντας ώρες διδασκαλίας, κτιριακές εγκαταστάσεις κτλ. Μέσω των καταλήψεων στο βωμό του ασύλου και χωρίς πολλές φορές σημαντικά θέματα .Δημιουργούν έτσι και με τις προεκτάσεις που δίνουν τα ΜΜΕ ,την εντύπωση πως το σύνολο έχει την ίδια εικόνα για το εκπαιδευτικό σύστημα ή ότι συμφωνεί με τις συγκεκριμένες καταλήψεις .Λάθος !!!!!!!!!!!

Η ομάδα αυτή δεν εκπροσωπεί την κοινή γνώμη των φοιτητών συνολικά .Υπάρχουν σπουδαστές οι οποίοι έχουν πλήρη φοιτητική και εκπαιδευτική συνείδηση ,οι οποίοι ανά πόλη που βρίσκονται σε όλη την Ελλάδα έχουν θέσει στόχους ανάπτυξης τους αλλά και σκοπούς ζωής . Κατά τη γνώμη μου γίνονται

έρμια της μειονότητας αυτής ,η οποία δεν μου επιτρέπεται να χαρακτηρίσω με ευγενείς εκφράσεις .Μήπως λοιπόν θα πρέπει ο εκάστοτε Υπουργός να θέσει επί τάπητος το θέμα του ασύλου .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κοιτάζοντας σφαιρικά τους δύο τομείς ανώτατης και τεχνολογικής εκπαίδευσης μπορούμε να δούμε πολλές ομοιότητες και διαφορές ταυτόχρονα .

Παραθέτοντας στα προηγούμενα κεφάλαια στοιχεία όσων αφορά τους συγκεκριμένους τομείς χωριστά μπορούμε να πούμε πως ,η οργάνωση ,η διοίκηση ,το προσωπικό ακόμα και η εισαγωγή στις δύο βαθμίδες σαν κύριο πλαίσιο είναι σχεδόν ίδιες .Πέρα λοιπόν από τις διαφορές στους τίτλους ,τα όργανα ,το σκοπό ,τους στόχους ,τα επαγγελματικά δικαιώματα ,τις βαθμολογίες ,τα προσόντα σφαιρικά θα λέγαμε ότι βάση διαδικασιών δεν υπάρχουν επιφανειακές διαφορές .

Ακόμα και οι αρμόδιες αρχές ελέγχου είναι ίδιες ,ο τρόπος εισαγωγής ο ίδιος ,τα μέλη προσωπικού ως βαθμίδες (πέραν των προσόντων και των τίτλων)ανα βαθμίδα ,παραπλήσιος .Βλέποντας βήμα βήμα και αναλυτικά τα χαρακτηριστικά τους ας μην επεκταθούμε στο κεφάλαιο και ας προχωρήσουμε σε άλλους τομείς εκπαίδευσης πέρα των ΑΕΙ-ΤΕΙ .

Φτάσαμε λοιπόν στο τέλος της εργασίας μας .Προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε το θέμα της εκπαίδευσης όσο το δυνατόν καλύτερα ,με τη βοήθεια των πηγών μας ,παραθέσαμε στοιχεία που αφορούν το νομοθετικό πλαίσιο των ΑΕΙ και ΤΕΙ ,μέσα από το οποίο πηγάζουν ομοιότητες και διαφορές των δύο που θεωρώ πως είναι εμφανείς .

Διοίκηση-σκοποί-στόχοι-προσωπικό-προγράμματα σπουδών ,όλα και άλλα θέματα που κινούνται γύρω από την παιδεία προσπαθήσαμε να είναι αντικειμενικά βάση πάντα των ισχυόντων νόμων .Πέρα των νόμων όμως ,αναφερθήκαμε και στα προβλήματα που αντιμετωπίζει καθημερινά η παιδεία στη χώρα μας μικρά ή μεγάλα μέσα από τα μάτια ενός σπουδαστή .

Ας προσπαθήσουμε λοιπόν ο καθένας μας χωριστά σπουδαστές –καθηγητές – υπουργοί –νομοθέτες ,να δώσουμε τη βοήθεια μας για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης

μας .Το πιο σημαντικό αγαθό μας .Η γνώση ,η παιδεία ,η αγωγή .Είναι κρίμα να
δυσλειτουργεί .Ας αφήσουμε στις επόμενες γενεές τουλάχιστον ένα καλύτερο ΑΥΡΙΟ
ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ .....ΜΠΟΡΟΥΜΕ !!!!!!!

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Αγγελάκης Α ,Τέχνη της Αυτοπεποίθησης ,Αθήνα,IMAGE Α.2000
- 2) BANKS Ο ,Η Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης ,Εκδόσεις Παρατηρητής
- 3) Καργάδου Π. ,εις τα όρια της Ακαδημαϊκής Ελευθερίας
- 4) Κοκκος Α. Εκπαίδευση Ενηλίκων Ανιχνεύοντας το Πεδίο ,Εκδόσεις Μεταίχμιο
- 5) Κριαρας Ε.Μ. ,Η σημερινή μας γλώσσα ,Εκδόσεις Μάλλιαρης –Παιδεία
- 6) Μάρδας Γ. Δ. ,Κοινωνική Πολιτική ,Εκπαίδευση και Οικονομία ,Εκδόσεις Παπαζήση
- 7)Μελέτη Κ. , Το ζήτημα της Κύπρου ,Εκδόσεις Γόρδιος ,2008
- 8)Παπανούσας Ε ,Αγώνες και αγωνία για την παιδεία ,Εκδόσεις Φιλιπποτη
- 9)Πουλής Π.Ε. , Αθήνα-Θες/νίκη ,Εκδόσεις Σακκούλα,2002
- 10)Τσολάκης Χ. ,Από τα γράμματα στη γλώσσα-πορεία προς τον επικοινωνιακό λόγο ,Εκδόσεις Βανιά
- 11) Τσουραμάνης Χ.,Κοινωνικά Προβλήματα,ΤΕΙ Μεσολογγίου,2000
- 12)FONTANA D., Ο Εκπαιδευτικός στην τάξη ,Εκδόσεις Σαββάλας
- 13) Χαραλάμπους Κ., Το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας : ο ανθρωπο-κοινωνικός σχηματισμός ,Εκδόσεις Οδυσσέας ,2001
- 14)Ν. 1268/82, Ν.1351/83, Ν.2083/92, Ν.1566/85, Ν.2188/94, Ν. 2517/97, Ν.2413/96,Ν. 2530/97, Π.Δ.4071980, Ν.2525/97, Ν.1966/91, Ν.2327/95, Ν.2233/94,Ν.1404/83, Ν.2752/99,Ν. 3027/02.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ.....	3
1.1 Οργανωτικές Δομές.....	5
1.2 Διοίκηση Πανεπιστημίων.....	7
1.3 Προσωπικό Πανεπιστημίων.....	11
1.4 Εισαγωγή στην Ανώτατη Εκπαίδευση.....	21
1.5 Μετεγγραφές φοιτητών –σπουδαστών.....	24
1.6 Προ και μεταπτυχιακές σπουδές	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΤΑ ΤΕΙ.....	29
2.1 Νομικό και Θεσμικό πλαίσιο ΤΕΙ.....	29
2.2 Διοίκηση των ΤΕΙ.....	31
2.3 Προσωπικό των ΤΕΙ.....	34
2.4 Εισαγωγή στα ΤΕΙ.....	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : ΑΝΟΙΧΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ.....	41
3.1 Εργαστήριο –εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδ.Μεθοδολογίας....	43
3.2 ΑΣΠΑΙΤΕ.....	44
3.3 ΑΣΕΙ.....	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	47
4.1 Απασχόληση.....	47
4.2 Κοινωνιολογία του εκπαιδευτικού φαινομένου.....	49
4.3 Πολιτική Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης –Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης.....	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ.....	53
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο : ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ.....	55
6.1 Ανθρώπινες σχέσεις στο χώρο της εκπαίδευσης	55
6.2 Ανεπάρκεια πτυχιακών	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο : ΚΡΙΤΙΚΗ.....	60

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	67
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	68